

DARBININKAS

Vol. LIX Nr. 3,
Sausis - January 18, 1974

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai Sausio 8-15

Rūpesčiai buvo tie patys kaip ir pereitą savaitę. Tik jie pagriežtėjo ir sukonkretėjo:

— Arabų-Izraelio taikos reikalas, dėl kurio valst. sekr. Kissingeris išsiskubino savaitės pabaigoje trečiusyk į vidurinius rytus.

— Gazolino, aliejaus ir kt. energijos reikalai, kuriem spęsti tarptautine plotme prezidentas Nixonas kviečia vasario 11 konferenciją — Europos šešis užsienio ministerius, Japonijos ir Kanados. Tai energijos vartotojų konferencija, kita numatoma bendra su energijos gamintojais.

— Solženitsyno knygos pasiskelbimas, pakurstęs Sovietus organizuoti demonstracijas prieš autorių ir jo šalininkus, o laisvame pasauly pakurstęs iš naujo prašnekti apie Sovietų koncentracijos lagerius ir kitas žmogaus naikinimo priemones.

Visi šie trejopi klausimai ėmė kelti abejones dėl vadinamos detente galimybių ir naujų veiksmų pasaulio jėgų pusiausvyrai.

Kas sukludo taiką tarp Arabų ir Izraelio?

Saugumo tarybos sprendimas buvo spalio 22. Abi šalys jį priėmė, bet per porą mėnesių pažangos tam sprendimui įvykdyti padaryta maža. Dabar abiejose pusėse dažniau pasisakoma apie galimą karinių veiksmų atnaujinimą.

Kokia arabų pozicija?

Arabai jaučiasi nuvilti, kad Saugumo Tarybos sprendimas pasitraukti į 1967 sienas nevykdomas. Nuo šio galutinio tikslo arabai neatsisako. Jie tikisi, kad laikas dirba jų naudai — kariu ir politiniu atžvilgiu. Nors jų trečioji armija tebėra apsupta, bet jos paėmimas į nelaisvę jiems būtų daugiausia prestižo reikalas. Žmonių jie turi pakankamai. O Izraeliui tiek belaisvių išlaikyti jau būtų problema. Arabų galvojimu, jų priešas Izraelis gavo ginklų iš Amerikos tiek, kiek buvo praradęs kare. Tačiau jų vyrai pririšti prie ginklų, ir tai atsiliepia ūkinei pažangai. (Teigiama, kad Kongreso paskirtą 2.2 bil. Izraeliui neužteksią, ir būsią prašoma daugiau).

Politiniu atžvilgiu arabai izoliavo Izraelį Afrikoje. Afrikos valstybės daugiau ima telktis apie arabus. Naftos ginklu jie privertė izoliuotis nuo Izraelio ir dalį Europos, Japonus. Pavėikę ir Amerikos opiniją ieškoti skubensnio kompromiso viduriniuose rytuose. Arabai ima jaustis jėga.

Kokia Izraelio pozicija?

Izraeliui trauktis į 1967 sienas nelengva ir psichologiškai ir ūkiškai. Psichologiškai Izraelis nepasitiki arabais, nors arabai dabar ir tikina, kad jie nenorį Izraelio sunaikinti. Nelengva Izraeliui atsisądėti ne tik vakariinės Jordano pusės, bet ūkiniais sumetimais ir Sinajaus dalies. Sinajuje, pietiniame kampe prie kanalo yra Belayim naftos šaltiniai. Jie duoda metam pajamų 300 mil. Tai trečdalis Izraelio viso eksporto. Jei Egiptas atsiimtų Sinajų ir atstatytų kanalą, jiems padidėja pajamų 600 mil. per metus — apie 75 proc. Egipto visos užsienio prekybos.

Kokia Amerikos ir Sovietų pozicija šioje byloje?

Iniciatyvos taikiai daugiausia (nukelta į 2 psl.)

LIETUVA KINŲ- SOVIETŲ GINČE

Ginčas tarp Sovietų ir kom. Kinijos protarpiais eina pasiūlymais pasienu, protarpiais diplomatiniais pareiškimais, bet dažniausiai polemika spaudoje.

Į Sovietų paskutines informacijas, kad Kinijos viduje esanti stipri opozicija dabartiniam valdovam, tuo pačiu argumentu atšovė Kinijos spaudos agentūra. Pagal NYT sausio 9 pranešimą Kinijos agentūra kritikavo Sovietų režimą, kuris laikosi policija, koncentracijos lageriais, teroru vietos gyventojam. Toje pat kalboje, perduotoje per radiją sausio 8, agentūra tvirtina esant populiarią rezistenciją prieš "Brežnevo kliką". Toje rezistencijoje sumini disidentus intelektualus, studentų streikus, mažumų neramumus.

Tarp jų minima Lietuva, Latvija, Ukraina, centrinė Azija, kur "nerusiškos tautos pareiškė nepasitenkinimą".

Tas Kinijos agentūros suminėjimas apie Lietuvą ir kitas Sovietų pavergtas tautas dar nereiškia, kad kom. Kinija nuo-

širdžiai pasisako už tautų išlaisvinimą. Nuoširdumo Kinijos žodžiuose, tur būt, ne daugiau kaip Gromyko kalboje Ženevoje, kada jis pasisakė prieš teritorijų įsigijimą karine jėga. Gromyko savo žodį taikė Izraeliui, bet ne sau. Kinai pasmerkimo

žodį taiko Sovietams, bet ne sau. Tačiau gerai, kad Lietuvos, Latvijos ir kitų pavergtų tautų nepasitenkinimai keliama aikštėn. Tai palaiko komunistinėse ir nekomunistinėse valstybėse opinijos dėmesį pavergtiem bei persekiojamiem.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA NR. 7

Šio nr. didžioji dalis informuoja apie partijos, valdžios, saugumo, mokyklos pastangas atitraukti mokinius nuo tikėjimo. Mokiniam draudžiama eiti į bažnyčią; mokytojos tikrina, ar mokinės nenešioja ant kaklo kryželių. Rajono ir saugumo pareigūnai tikrina bažnyčias, ar kunigai nerengia vaikų katekizacijai.

Duodami čia tekstai raštų, tėvų rašytų švietimo ministerijai, religijų reikalų tarybos įgaliotiniui ir kt. įstaigom, kad sudraustų pareigūnus, kurie laužo konstituciją, garantuojančią jiems ir jų vaikam tikėjimo laisvę.

Saugumas daro kratas ir apklausinėjimus, kas rašė ir parašus rinko. Kunigam tebekelia bylas už vaikų katekizavimą.

Šiame nr. daug medžiagos, kaip teisiamejie kunigai savo

pasiteisinime (kurių dažniausiai neleidžia jiems paskaityti) parodo valdžios ir teismo veidmainiavimą, elgiantis prieš įstatymus.

Saugumo įtarinėjimai eina taip toli, kad buvo sekami ir suimti Vilniaus studentai ekskursantai, kurie Perlojoj prie Vytauto paminklo padėjo gėlių.

Ratnyčios parapijoje uždrausta sutikti Vilniaus vyskupijos valdytoją mons. Krivaitį tik šventoriuje. O kad žmonės negalėtų priimti Sutvirtinimo sakramento, keliai buvo sargybų apstoti ir vykstantieji tikrinami bei gražinami.

Mokiniai per prievartą rašomi į pionierius. Bet Panevėžy atsitiko taip, kad, mokytojai pasiteiravus, kuo vardu reiktų vadinti pionierių būrelį, kai kurie pasiūlė: šv. Jono.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 7 viršelis.

TAUTŲ PRAEIČIAI TIRTI ĮSTATYMAS VĖL JAV KONGRESE

Prieš kurį laiką JAV Senatas patvirtino Sveikatos, švietimo ir gerovės departamento 1974 biudžetinių metų veiklos finansavimo įstatymą. Į šio departamento biudžetą yra įtraukta ir 5 milijonų dolerių suma pereinamaisiais metais JAV Kongreso patvirtintų tautinių-etninių grupių praeičiai tirti įstatymo programai. 1972 metais Kongreso patvirtinta 15 milijonų dolerių suma administracijos nebuvo paskirta, biudžeto įstaigai (Office of Budget and Management) atsisakius. Šiais metais tad vėl yra bandoma tam pačiam tikslui išgauti lėšų, tenkinantis žymiai mažesne 5 milijonų dolerių suma.

Galimybė gauti lėšas šiuo metu yra neaiškioje padėtyje. Atstovų Rūmams balsuojant už Sveikatos, švietimo ir gerovės departamento biudžetą, nebuvo įtrauktos sumos tautinių-etninių grupių praeičiai tirti įstatymui finansuoti. Tokiai padėčiai esant, Senato patvirtinta 5 milijonų suma turės būti persvarstyta Atstovų Rūmų—Senato paskirtų delegatų konferencijoje.

Spėjama, kad bandant surasti kompromisą, 5 milijonų suma gali būti numazinta iki 2,5 milijonų. Taip pat minima galimybė, kad prezidentas Nixon, siekdamas mažinti federalinį

Lietuvos politinių kalinių reikalas keliamas tarptautiniame amnestijos centre

Žemiau dedamas sąrašas Sovietų Sąjungoj ar okupuotoj Lietuvoj įkalintų politinių kalinių, dėl kurių Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas susirašinėja su Amnesty International centru Londone, o taip pat jo skyriais New Yorke, Vak. Vokietijoje ir kitur, prašydamas pagalbos jiems išvaduoti ar bent jų padėčiai palengvinti.

Simas KUDIRKA, 34 m., 1971 gegužės 17-20 sovietinio teismo Vilniuje buvo nuteistas 10 metų sunkiausiam darbui priverstinųjų darbų stovykloje. Kudirka dabar yra Potmos koncentracijos stovykloj, Mordavijoj.

Kartu su juo toje stovykloje yra dar du lietuviai: Jonas ZILINSKAS ir A. JASTRAUSKAS.

Vilniaus arkivyskupijos apaštališkasis valdytojas Panevėžio vyskupas Julijonas STEPONAVIČIUS 1961 buvo nušalintas nuo visų pareigų ir ištremtas į mažą Žagarės miestelį, Lietuvoje. Jis dabar yra 62 m. amžiaus. Laikomas naminiame arešte.

Kaišiadorių augziliaras vyskupas Vincentas SLADKEVIČIUS, 1958 pradžioje buvo areštuotas ir ištremtas į Nemunėlio Radviliškį Lietuvoj. Jis dabar yra 53 m. amžiaus. Laikomas naminiame arešte. (LKBK Nr. 6, 21 psl.).

Kun. jėzuitas Antanas DUMBIAUSKAS. Ištremtas į Kazachstaną. Jis ten dirbo kaip ligoninės šoferis. Apie jį 1973 rugsėjo 21 vietinis laikraštis "Leninskij Put" rašė, kad užsiimęs religine veikla, įkūręs slaptą vienuolyną, laikęs mišias ir kt. Esą labai arogantiškai laikosi, nesijaučia kaltas — priešingai.

Liudvikas SIMUTIS, gimęs 1935 Lietuvoj, dabar kalinamas P/O Javų ZX 385/10 sunkiųjų darbų stovykloj, Mordavskaja ASSR, USSR. Simutis 1955 Pabaltijo karinio sovietų tribunolo buvo nuteistas mirties bausme, bet Aukščiausias Sovietų Prezidiumas mirties bausmę pakeitė 25 metų griežto režimo pataisos darbų kalėjimu.

Algis STATKEVIČIUS, gimęs 1937 Lietuvoj, buv. vadinamos Finansų ministerijos sociologinio tyrinėjimo biure tarnautojas, 1970 gegužės 18 buvo areštuotas Vilniuje. Buvo kalinamas parašęs "Komunistų Manifesto kritika ir sociologinio tyrinėjimo rezultatai Lietuvoje". Už tai 1970 (?) lapkričio teismas nutarė patalpinti jį psichiatriinėn ligoninėn. Ryšium su byla buvo pada-

biudžetą, vetuos Kongreso patvirtintą Sveikatos, švietimo ir gerovės įstatymo biudžetą, kurį, teigiama, jis laiko infliacinu. Dviejų trečdalių Kongreso narių balsų reikėtų įstatymui įgyvendinti, jei prezidentas nutartų jį vetuoti.

Galutinė kliūtis, net ir prezidentui pasirašius biudžetinį įstatymą, gali būti minėta biudžeto įstaiga, kuri administracijai nepatinkamas programas gali atsisakyti biudžetuoti. Tai įvyko pereinamais metais su Kongreso patvirtinta 15 milijonų dolerių suma tautinių-etninių grupių praeičiai tirti.

JAV LB krašto valdyba, siekdama gauti finansinę paramą lituanistinėms mokykloms ir mūsų kultūrinėm institucijom bei organizacijom, yra artimame kontakte su tautinių-etninių grupių praeičiai tirti Senate įstatymo autoriumi sen. Richard S. Schweiker. Jam atstovaujant Penssylvanijos valstybei ir LB krašto valdybos būstinei esant Penssylvanijoje, ryšiai yra ypač artimi ir nuoširdūs.

Krašto Valdybos įgalioti kun. K. Pugevičius ir A. Barzdūkas taip pat šiuo reikalu artimai bendradarbiauja su kitų tautų organizacijomis. Kliūtys didelės, tačiau ryžto nestokojama.

JAV LB Inf.

ryta daugkratį namuose. Tarp kitų buvo krėsti Juozas Tumajlis, rinkęs Jurgio Baltrušaičio poeziją. Esąs priverčiamųjų darbų stovykloje, greičiausiai Mordavijos ASSR.

Vytautas SIMOKAITIS, 34 m., 1971 sausio 19 Vilniuje buvo nuteistas mirtim, o jo nėščia žmona Gražina SIMOKAITIENĖ, 21 m., trejiem metam kalėjimo. Jie buvo teisiami už tai, kad 1971 lapkričio mėn. iš Vilniaus į Palangą skrendantį lėktuvą bandė nukreipti į Švediją. Sovietų Sąjungos Aukščiausios Tarybos Prezidiumas mirties bausmę pakeitė kalėjimo bausme 15 metų. Kur bausmę atlieka, žinių neturime. Yra gandų, kad jis buvęs nužudytas. Gražina Simokaitienė buvo Panevėžio kalėjime.

Dr. Izidorius RUDAITIS buvo Vilniuje suimtas 1973 vasario 28 ir be teismo laikomas kalėjime. Jis esąs kaltinamas pogrindžio veikla.

Rūta JANUŠKEVIČIŪTĖ, Vilniaus Universiteto studentė, buvo areštuota 1973 gegužės 13. Kaltinama dalyvavusi 1972 gegužės 18-19 demonstracijose Kaune, kurios kilo dėl policijos slapto Romo Kalantos palaidojimo.

Mokslininkas etnologas Donatas BUTKUS, tautų muziejaus tarnautojas, drauge su kitais mokslininkais Ulan Udėje, Azijoje, buvo nubaustas už budizmo tyrinėjimą (Neue Zuercher Zeitung, 1973.I.13).

1972 rugsėjo 25 sovietinis Vilniaus teismas nagrinėjo aštuonių jaunų lietuvių bylą. Jie buvo kaltinami, kad 1972 gegužės 18-19 Kaune dalyvavo masinėse demonstracijose, šaukdami laisvės Lietuvai. Šios demonstracijos įvyko dėl to, kad gegužės 14 susideginęs Romas Kalanta buvo policijos slapta palaidotas.

Vytautas KALADĖ, Antanas KUČINSKAS, Juozas PRAPUOLAITIS, Juozas MAJAUSKAS nubausti po trejus metus kalėjimo; Kazys GRINKEVIČIUS ir Vytautas ŽMUDA — po dvejus metus, Rimas BAUŽYS — 18 mėn. kalėjimo, Virginija URBONAVIČIŪTĖ — vieneriems metam pataisos darbų laisvės atėmimo. Kiek vėliau Ričardas TRUŠKAUSKAS buvo nubaustas 10 m. priverstinių darbų stovyklose.

1973 kovo mėn. Kaune buvo areštuoti: Vidmantas POVILONIS, inžinierius, kaltinamas platinęs antisovietinius atsisaukimus, Antanas SAKALAUSKAS, Politechnikos instituto statybos fakulteto dėstytojas, Šarūnas ŽUKAUSKAS, Medicinos instituto VI kurso studentas.

1972 kovo mėn. Klaipėdos sovietinis teismas nuteisė devynis Jehovos liudininkus už savo religijos praktikavimą. Buvo nuteisti V. ARAJUS, T. ŠERELIS, J. ŠUŠYS — kiekvienas po penkerius metus sunkiųjų darbų kalėjimo; P. BABONAS — penkerius metus kalėjimo, V. ANUŠIS ir A. KUKUTIS — po dvejus metus kalėjimo, S. KUKUTIENĖ ir K. VELSKIENĖ — po dvejus bandymo metus, E. KRAUZAITE — 2 1/2 metų laisvės atėmimo.

1971 vasario mėn. rusų kalba žurnalo "Posev" (Frankfurt a/M) 2-me numeryje aprašyti šie lietuviai kaliniai, laikomi koncentracijos stovykloje tokiu adresu: "Užreždenia ZX 385/17-a", poselok Ozernoje, Mordavskaja Respublika: Fil. daktaras PAULAITIS, buvęs Jurbarko gimnazijos mokytojas, Petras PALTAROKAS, pogrindžio veikėjas Biržų-Šiaulių rajone, Balys GAJAUSKAS, K. KAVALIAUSKAS, B. PUPELIS, I. STEIKŪNAS, K. ŠIRVIS, dalyvavę partizaninėse kovose. Iš viso 38 kaliniai. (Elta)

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 6

VIENAS IŠ VYSKUPŲ APIE TAI, KAS VALDO LIETUVOJE BAŽNYČIA

KAUNO ARKIVYSKUPIJA

Viduklė. Kun. V. Pesliakas gavo vieno vyskupo atsakymą į savo laišką, pasiųstą J. E. vysk. J. Labukui ir keliems kitiems vyskupams:

Mielas kun. Vytautai,

Jūsų pareiškimo vysk. J. Labukui nuorašą š.m. spalio 10 d. gavau. Esu įsitikinęs, kad Jūs, kaip pavyzdingas kunigas ir ištikimas Bažnyčios sūnus, šiuo pareiškimu ne savo vyskupui prieikštaujate ar jam nepaklusnumą reiškiate, bet vien siekiate išryškinti, kokioje skaudžioje būklėje yra mūsų vyskupai, valdytojai, kunigai ir tikintieji dėl grubaus valdžios organų, konkrečiai — Religijų reikalų tarybos įgaliojimo Rugienio kišimosi į mūsų krašto Bažnyčios vidaus gyvenimą bei jos administracinį tvarkymąsi.

Religijų reikalų tarybos įgaliojimas savo straipsniuose bei pasakymuose, žinoma, daugiausia skirtuose užsieniui, mėgina save pavaizduoti kaip nekaltą avinėlį, esą, kunigų skrymuis tvarkanti bažnytinė vyriausybė, ir jis į tai visiškai nesikišas.

Jūsų atvejas yra naujas papildomas įrodymas, kad jo visi šios rūšies pasisakymai yra tik propagandinis melas ir veidmainystė.

Kieno gi, jei ne Rugienio, valia kun. Šeškevičius, dirbęs Kaišiadorių vyskupijoje, išstremtas į Telšių vyskupiją? Taip pat į Telšių vyskupiją tremiamas Vilkaviškio vyskupijos kunigas Juozapas Zdebskis ne vyskupo valia, bet drg. Rugienio grėsmingų pareidymų, kad kitur niekur jam nebūsią leista dirbti.

Įdomu, kokiū būdu teisinsis drg. Rugienis dabar, norėdamas užmaskuoti savo grubų kišimąsi į Bažnyčios vidaus tvarką, kai yra aiškūs kun. Šeškevičiaus ir kun. Zdebskio tremimo faktai ir kai vyskupas Labukas aiškiai tvirtina: "Rugienis pareikalavo nuimti tave nuo pareigų ir paskirti į Viduklę", gi vysk. Kriščiūnas dar patvirtina: "Dirbi gerai, bet žinok, kad vysk. Labukas dėl tavęs nepaliks dviejų vyskupijų ir nevaziuos į Žagarę."

Mielas kun. Vytautai, galima ginčytis — reikėjo ar nereikėjo tau rašyti šį pareiškimą, bet, manau, jis pasitarnauja Bažnyčios reikalui bent tuo, kad išryškina nepateisinamą valdžios organų kišimąsi į Bažnyčios vidaus gyvenimą. Tie dalykai mums visiems yra labai skaudūs, ypač Tau, nes jie asmeniškai Tave liečia. Bet nenusiminkim, turėkime vilties, kad ateis laikas, kai jie susipras patys sau tuo kenkią ir teiksisi sunorminti savo santykius su Bažnyčia, kaip yra padaryta Lenkijoje, Vengrijoje ir kitose socialistinėse šalyse.

Stanislovas ir Emilija Balzekai, gyvenę Chicagoje, lapkričio mėn. gale atšventė vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį. Jų sūnus Stanislovas Chicagoje yra įsteigęs lietuvių kultūros muziejų, kurį lanko daug amerikiečių ir lietuvių.

Meldžiuos už Tave. Linkiu Tau dvasinės ištvermės, tvirtybės ir visokeriopos Viešpaties malonės.

1972.XI.2

TELŠIŲ VYSKUPIJA (Vai-kai kovoja už Kalėdas)

Tauragė. 1973.IV.18. Tauragės rajono prokuroras išskvietė bažnytinį rūbų skalbėją Agotą Savickaitę ir pakišo jai kaltinimą: ji mokanti vaikus katekizmo, aprenčianti mergaites procesijoms, net gatvėje dalinanti bažnytinius veliumus ir kviečianti adoruoti. "Jei ir toliau taip kartosis, aprūpinsime tave valdiška duona ligi gyvos galvos," grasino prokuroras ir vertė pasirašyti pasižadėjimą pasitaisyti.

Vaitinėnai. 1973.IV.14. Vaitinėnų aštuonmetėje mokykloje anglų kalbos mokytoja sušaukė visus mokinius į susirinkimą.

Nors buvo sakiusi, kad pasakosianti apie pavasarinis darbus laukuose, tačiau, mokiniams susirinkus, pradėjo pasakoti prieš Dievą ir tikėjimą. Baigus kalbėti, liepė pakelti rankas mokiniams, kurie eina į bažnyčią. Rankas pakėlė visi mokiniai, išskyrus girininko dukras. Ateistė mokytoja nuraudo ir neturėjo ką sakyti, o vienas mokinytis atsiliepė: "Jūsų dievas yra Leninai — vaziuokite į Maskvą, o mes eįjome į bažnyčią ir eisime."

Klaipėda. 1972 gruodžio 24 Klaipėdos IV vidurinės mokyklos XI klasės mokiniai, priversti Kūčių dieną (sekmadienį) būti pamokose, pasistatė kiekvienas ant savo suolo po eglutę. Sužinojusi apie tai, mokyklos vadovybė liepė kuo greičiausiai pašalinti eglutes. Mokiniai buvo išbarti, išvadinti tamsiais, atsilikusiais. Vadovybei išėjus, mokiniai vėl išsitraukė eglutes iš suolų ir, išeidami namo, prašė antros pamainos draugus jų neliesti.

Kretinga. 1973 vasario mėn. Kretingos parapijoje mirė J. Daukša. Velionis vaikai nutarė religingą tėvą palaidoti katalikiškai. Tačiau žentas Kecorius, Kretingos švietimo skyriaus vedėjas, norėdamas bedieviškų laidotuvių, savo gimines apskundė Kretingos miesto valdžiai. Partijos komitetas, išskvietęs Kretingos kleboną, uždraudė jam velionį palydėti į kapus.

PANEVŽIO VYSKUPIJA (Kurso žmonės prieš vyskupą Sladkevičių)

N. Radviliškis. 1973.II.27. "Auksinės Varpos" kolūkio pirmininkas Kalkys, pasikvietęs N. Radviliškio bažnyčios komiteto pirmininką Petrą Šimukėną, įsakė, pasikvietus dar du bažnyčios komiteto narius, nueiti pas J. E. vysk. Sladkevičių, kuris

šiuo metu gyvena tremtyje N. Radviliškyje, ir apkaltinti jį, kodėl sakęs pamokslus prieš valdžią, siunčias žinias į užsienį, katekizuojaus vaikus ir teikiąs su-tvirtinimo sakramentą. Pirmininkas dar pagrasė, jei Šimukėnas šio jo įsakymo nevykdysias, negausiąs savo gyvuliams ganyklos.

VILKAVIŠKIO VYSKUPIJA (Anketa mokiniams)

Prienai. 1973 vasario mėn. Prienų aštuonmetėje mokykloje mokiniams reikėjo atsakyti tokius klausimus:

1. Už ką vertini žmogų? Už darbštumą, tiesumą, teisingumą, draugiškumą, kolektyviškumą, išorinį grožį, gerą apsiskaitymą, gabumą, religingumą?

2. Kaip vertini suaugusius žmones, lankančius bažnyčią? (Teigiamai, neigiamai, negalvoju).

3. Kaip vertini moksleivius, lankančius bažnyčią? (Teigiamai, neigiamai, negalvoju).

4. Ar sutinki su tikinčiųjų nuomone, kad malda, tikėjimas daro žmogų geresnį? (Sutinku, nesutinku, nežinau).

5. Kai kurie tėvai ragina vaikus lankyti bažnyčią. Kaip tokį tėvų elgesį vertini? (Teigiamai, neigiamai, negalvoju).

6. Mokykloje tvirtinama, kad malda, tikėjimas dievu prieštarauja mokslo tiesoms. Kokia tavo nuomonė? (Sutinku, iš dalies sutinku, nesutinku).

7. Ar jūsų šeimoje švenčiamos religinės šventės? (Taip, ne, kartais).

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

rodo Amerika, vienintelis Izraelio sąjungininkas ir abiejų pusių pripažintas tarpininkas. Ameriką skubėti verčia arabų naftos boikotas, kuris skaldo Nato, skaldo ir Amerikos opinią. Aštriausieji Amerikoje "vanagų" nusiteikimus pareiškė apsaugos sekretorius Schlesingeris, įspėdamas, kad naftos embargo gali sukelti Amerikoje siūlymą imtis karinių sankcijų. Viceprez. Fordas užsiminė, kad naftos embargo gali išprovokuoti kitoje pusėje siūlymus taikyti maisto embargo arabam.

Šie balsai arabus įerzino. Saudų Arabija pareiškė, kad ji esanti pasiryžusi susprogdinti šaltinius, jei Amerika norės pavartoti karinę jėgą. Monitor vedamajame aštriai atmetė tuos "vanagiškus" balsus, kurie esą arabų neigąsdins, o tik labiau atstums nuo Amerikos. Esą patys arabai nori gerų santykių su Washingtonu labiau nekaip su Sovietais. "Vienintelis teisingas, tikras ir patvarus bei paveikus būdas embargo pašalinti — kaip galima greičiau suorganizuoti, kad — su garantijom Izraeliui — būtų atitrauktos Izraelio karinės jėgos iš tam tikrų teritorijų, kurias jis paėmė iš arabų per du paskutinius karus".

Kai kurie amerikiečiai, naudodamiesi nuotaikom prieš arabus, suka dėmesį į Sovietų naftos galimybes — į Sibiro šaltinius, kuriems eksploatuoti reikia Amerikos bilijonų. O to labiausiai ir nori Sovietuose Brežnevo šalininkai.

Sovietai Izraelio-Arabų konflikte laikosi tyliau, bet, žinoma remia Arabų reikalavimus. Jų radijas ragino tebetęsti naftos embargo prieš Ameriką, o tuo pačiu silpninti Amerikos ryšius su kitais Nato nariais.

Arabai suskirstė valstybes į savo priešus, draugus ir neutraluosius. Amerika atsiduria tarp priešų, nes ji Izraelio sąjungininkas. Tačiau Arabai, naudodamiesi Sovietų parama, įžiūri ir sau pavojų. To pavojaus nemato iš Amerikos pusės. Kai kurios jų valstybės atnaujino diplomati-

8. Ar jūsų bute, namuose yra šventųjų paveikslų? (Taip, ne).

9. Ar jūsų šeimoje žegnojamasi prieš valgį ir po valgio? (Taip, ne).

10. Ar jūsų šeimoje meldžiamasi? (Taip, ne, kartais).

11. Ar valgotė plotkas per Kūčias? (Taip, ne).

12. Ar lankosi namuose kunigas? (Taip, ne).

13. Ar tiki, kad yra dievas, angelai, velniai? (Taip, ne, abejoju).

14. Kada paskutinį kartą lankėsi bažnyčioje? (Prieš 5, 4, 3, 2, 1 metus, neseniai).

15. Ar priėjai pirmos komunjijos? (Taip, ne).

16. Kas rengė pirmos komunjijos, konfirmacijos? (Namiškiai, tetos, bažnyčios tarnai, kunigai).

17. Ar mėgsti ateistinė tema pokalbius, knygas? (Taip, ne, nesudėdinau su tokiais klausimais).

18. Bažnyčia liepia gerbti tėvus, nedaryti nieko blogo, todėl ir nėra žalinga? (Sutinku, nesutinku, nežinau).

19. Gamtos dėsniai nepažeidžiami, todėl stebuklų negali būti? (Sutinku, nesutinku, nežinau).

20. Ar tiki tavo tėvai? (Tiki, netiki, abejoja).

21. Kodėl lankai bažnyčią? (Iš įsitikinimo, tėvų raginamas, įdomu).

Pabraukus reikiamą atsakymą, reikėjo užrašyti savo pavardę ir įteikti anketą padiktavusiam mokytojui. Mokiniai įvairiai atsako: vieni rašo atvirai, ką galvoja, kiti — veidmainiauja.

Kam tokios anketos reikalingos? Tai "sociologiniai" tyrimai, norint sužinoti moksleivių įsitikinimus. Jei dauguma mokinių pasisako esą tikintys, mokykloje sustiprinama ateistinė propaganda. (Bus daugiau)

nus santykius su Amerika. Egiptas pavedė naujų naftos vamzdžių tinklą tiesti Amerikos firmai. Rodydami palankumą, o iš kitos pusės taikydami naftos embargo, siekia, kad Amerika priverstų Izraelį į nuolaidas. Nepertempti stygos šiuo tarpu yra arabų taktika.

O Amerikoje Sovietų taktika pažadino realiau žiūrėti į vadinamą detente tarp Sovietų ir Amerikos. Pirmykštis entuziazmas dėl Brežnevo-Nixono susitarimų apibledso.

PARTIZANŲ PRISIMINIMAS NEDUODA BOLŠEVIKAM RAMYBĖS

Tiesa lapkričio 14 įdėjo istorijos mokslų kandidato Antano Augaus straipsnį, pavadintą "Kruvinos pėdos". Daugiausia priprašyta apie Lietuvos Laisvės Armiją, kovojusią prieš sovietų 1973 rugsėjo-spalio mėn. paskelbė straipsnį apie Lietuvą "Rerašoma, kad K. Veverskis (prideda ir titulą — hitlerininkas) sukūręs LLA ir į ją verbavęs buvusius karininkus, policininkus ir kt. Buvę ir daugiau tokių organizacijų, pasivadinusiu "Laisvės Armija" ar "laisvės kovotojais". Įrodinėjama, kad tos trys grupės buvusios vokiečių aprūpinamos ginklais — dargi iš užsienio. Kai vokiečių kariuomenė buvusi iš Lietuvos išmušta, tai Lietuvos pagrindis (vadinamas banditais) pakeitęs savo orientaciją į kitas imperialistines valstybes. Toliau dėsto taip: "Trečias LLA vadeiva gen. M. Pečiulionis savo veiklą siejo su JAV. 1946 m. pagal JAV žvalgybos nurodymus Lietuvos TSR teritorijoje įsikūrė kelios antitarybinės organizacijos, veikusios JAV žvalgybos naudai."

Ar gen. Pečiulionis turėjo kokius nors ryšius su užsieniu, nežinome. Tačiau, kad tas vienas iš prakilniausių Lietuvos generolų tiek nepriklausomoje Lietuvoje, tiek jos pogrindy sovietų okupacijoje buvo visų nepaprastai gerbiamas ir bolševikam pridarė daug žalos, tai tikra tiesa. (Elta)

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuotąs ir flimų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N. Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

BUYYS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakyms vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užեikite ir įsitinkinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, Lietuviškam rajone — Lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą. 107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

AMERICAN FABRICS. Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina, ypač siuntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits jardas \$2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.) Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus. Monika Maczeinskaitė, sav. 55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas), Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. 456-5046. (Traukinio stotis Wyckoff, autobusas Putnam.)

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir vežti pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA
VYTIS
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS JAUNIMUI ŠEIMOMS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352.

Business Office 827-1351.

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄSSecond class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūrą. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pabrėžti. Straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ar Sniečkų ištiks Ukrainos
ir Gruzijos draugų likimas?

Tarptautinių agentūrų paleistos žinios apie Michail Suslovo atsilankymą Vilniuje ir Kaune plačiai apšviestas pasaulio spaudą. Dėmesį, tiesa, nukreipė ne tiek į patį Suslovą, kiek į Valerij I. Charazovo kalbą, kurią jis pasakė Lietuvos kompartijos plenumė.

Net tolimuosiuose rytuos Taipei laikraštis *The China News* (pasiekęs mus V.V. dėka) gruodžio 15 įsidėjo AP agentūros informaciją. Ši agentūra santūri komentaram. Bet būdingi yra faktai, kuriuos ji parinko informacijai. Joje kalbama apie Charazovo kritiką Lietuvos gyvenimui ir kaltinimą partiją: neveiklį, pasyvią, toleruojančią „nacionalistinius ir religinius sentimentus“, jaunimo nusikaltimus, korupciją, aliarmingą girtavimą, ūkinius apsilėdimus.

AP atkreipia dėmesį, kad Charazovas yra rusas, atsiųstas iš Maskvos kaip jos „akis“ ir paskirtas čia partijos „antruojų sekretorium“.

UPI agentūra, kurios pranešimą randam *The Atlanta Journal* (pasiekusiam mus H. V. K. dėka) gruodžio 26 atkreipia dėmesį, kad visai nebuvo suminėtas pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus, 70 metų amžiaus, esąs pirmojo sekretoriaus pareigose nuo pat 1940 metų, kada raudonoji armija okupavo Lietuvą.

„Lietuvoje kaip ir kai kuriose kitose sovietinėse respublikose antrieji sekretoriai yra rusai ir turi daugiau valdžios nei vietiniai pirmieji sekretoriai.

„Charazovo kalba primena pereitą metų puolimus, po kurių buvo pašalinti partijų vadai — Ukrainos Piotr Selest, Gruzijos Vasilij Mzhavandze.

„Trys dienos po to, kai jo (Charazovo) kalba pasirodė Komsomolskaja Pravda, Kremlius pasiuntė vyriausią ideologų politbiuro narį Michail A. Sus-

lovą į Vilnių kalbėtis su A. Sniečkom“.

Priminusi, kad Lietuvos katalikai paskutiniaisiais metais ypatingai sustiprinę pasipriešinimą prieš tikėjimo persekiojimą masinėm peticijom, pasiekusiom net J. Tautas, UPI agentūra informaciją ir samprotavimą baigia pareiškimu:

„Kas labiausiai jaudina Charazovą, o tuo pačiu ir Maskvą, tai tas, kad Lietuvos pareigūnai per daug susirūpinę savim ir dėl to negali rūpintis tokiais kitais reikalais“ (suprantama, kurie rūpi Maskvai).

Palyginimas su Ukrainos ir Gruzijos pirmųjų sekretorių likimu netiesiogiai nurodo, kad panašus likimas gresia ir Lietuvos pirmajam sekretoriui Antanui Sniečkui. Tačiau būdinga, kad Suslovo kalba, kuri ištiesai buvo paskelbta Vilniaus Tiesoje, yra nepalyginti švelnesnė kaip Charazovo. O tai gali kalbėti Sniečkaus naudai.

Teisingumas
atrištom akim?

Amerikoje visiem žinoma buvusi dr. Elsbergo byla. Jis buvo kaltinamas, kad slapstus Pentagono dokumentus paskelbdinęs N. Y. Times. Teisingumas bylą nutraukė, ir opinijoje Elsbergas padarytas didvyriu.

Svedijoje magazinas Fib Kulturfrent paskelbė informacijas apie Svedijos saugumo veiklą — kaip šnipinėjo svetimas atstovybes, įsilaužė į Egipto atstovybę Stockholm, infiltravo agentus į unijas. Žinias magazinui pateikė taip pat buvęs saugumo agentas. Teismas du redaktorius ir buvusį agentą sausio 4 nuteisė po metus kalėti.

savo kūrybą. Ir reikia tokios parodos, kad, išvedęs juos prieš žiūrovus, pamatytum save realybėje. Tada pirmiausia išsigąsti viso to. Juk ne taip kalbėti norėjau, ne tokias spalvas rinkau ir dėdau? Ir čia turi pasikankinti, griautis į save, ieškoti naujų atsakymų, pateisinimų.

Ir gera pačiam ramiai sėdėti parodoje ir iš tolo žiūrėti į paveikslus. Ir jūs esate mano draugai, mano dienoraščio lapai. Žinau, kada ir kaip juos tapiau, kaip jaučiausi pats. Kartais pagausa toks baidus nerimas, kad nežinau, už ko stvertis. Skubi į spalvas, skubi į peizažus. Tačiau ir draskais. Kartais būna priešingai, veda kažkokia plaukianti ramybė. Matai tolimą kalniuką ar debesėlį ir nori su juo pasikalbėti. Ir kalbi, žinia, ne žodžiais, bet — teptuku.

Dabar žiūrėdamas, prisimeni nuotaikas, kaip ir kada tie paveikslai susiformavo. Kas juos išplėšė iš tavęs, kad jie čia paskui stovėtų ir žiūrėtų į tave. Prisimeni ir dar daugiau, — kaipėjai prie kokio nors sprendimo. Padarei visą eilę paveikslų, ir juos paskui užtepei, paskindinai. Tas užtepimo jausmas pats maloniausias. Visa pa-

Prieš du mėnesius iš Leningrado išvykęs ir lapkričio gale New Yorką pasiekęs rusas pradėjo ieškoti lietuvių. Jis trisdešimt ketverių metų teisininkas. Rusijos demokratinio sąjūdžio (gen. Grigorenko, Pavel Litvinov, Yakir ir kt.) dalyvis, trejus metus atkalėjęs koncentracijos stovyklose.

Radio Liberty centras jam nurodė Vliką ir Eltos redakciją, kur jis, iš anksto susitaręs, atvyko gruodžio 1. Čia jis daugiau kaip tris valandas pasakojo apie koncentracijos stovyklą ir, svarbiausia, apie ten buvusius lietuvius, jų didvyriškumą ir savo su jais draugystę. 1964, atkalėjęs trejus metus, jis buvęs paleistas, bet visą laiką susirašinėjęs su stovykloje likusiu savo artimiausiu draugu Vytautu, Antano s., Basčiu. Papasakojo, labai susijaudinęs, maždaug taip:

— „Aš pasakoju savo įspūdžius ne kiek jų neperdėjęs ar padailinęs.

Mano santykiai su lietuviiais padarė man neišdildomo gilaus įspūdžio.

Tai nepaprastai tvirtu būdo, kietu, užsispyrę, giliai religingi žmonės. Net tokie didžiarusiai nacionalistai, nedalomos Rusijos šalininkai, pripažino lietuvių garbingą elgesį ir jų būdo orumą, kuris sudaro aureolę šiai mažai tautai.

Svarbiausia, noriu kalbėti apie savo artimiausią draugą Vytautą Bastį, arba kaip jį vadinau, Vytą. Karžiuolis, puikūs veido bruožai, pilkos akys. Tvirtu, kieto būdo. Jis buvo draugas, su kuriuo, stovyklos terminologija kalbant, dvejus metus gėriau kartu arbatą. Arbatą stiprią, kokios čia niekas negertų, nes nuo stovyklos maisto visų kalinių viduriai būvę nuolat sugedę; stipri arbatą buvusi vienintelis išganymas, vaistai.

Vytauto tragedija buvusi ta, kad

kai lietuviiai partizanai, miško broliai, buvo stiprūs, jis buvęs dar mažas berniukas.

Kai 1949-1950 buvęs duotas partizanams įsakymas, kas gali įsijungti į civilinį gyvenimą, Vy-

Seniau Teisingumas buvo reiškiamas svarstyklėm, kurias laiko asmuo užrištom akim. Dabar, atrodo, Teisingumas akis ar bent vieną akį atsiiršo: žiūri — jei valstybės saugumo paslapčių skelbimas nemalonus kapitalistinei valdžiai, tai nusikaltėlis didvyris; jei saugumo paslapčių išdavimas daro nemalonu socialistinei valdžiai, tai nusikaltėlius į kalėjimą.

skandinai, nebėra nieko, kas tau nepatiko, ir štai ant tos pačios medžiagos išaugini kažką kitą.

Rengėjai čia tvarkosi puikiai. Rengėjai yra LB Waterburio apylinkė, kuriai vadovauja Martynas Kleinaitis. Pirmiausia jie pasirūpino, kad už salę būtų nemokama. Kultūrinis įvykis, tai visi kviečiami ir leidžiami be jokių bilietų. Salė tada nemokamai gaunama iš vietos klebono. Ir šviesus tas klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas, kad taip supranta kultūrinius reikalus.

Prieėjimo nerenkama aukų, bet pasiūloma pirkti loterijos bilietą. Daviau rengėjams vieną paveikslą. Jie ir platino loterijos bilietus. Duotas paveikslas susilaukė daug dėmesio, daug kas pirkto tos loterijos bilietus. Iš čia jie surinko tiek, kad sumokėjo man už paveikslą, sumokėjo kitas parodos išlaidas ir dar liko truputis jų kasoje.

Tai tikrai sumaniai organizuota. Paroda sudaro daug išlaidų. Šiuo atveju rengėjai sugėbė ir dailininką paremti ir savo išlaidas išlyginti.

Prie staliuko buvo trys žmonės. Vienas tvarkė parodos reikalus, kitas — loterijos, o trečias užkalbino kiekvieną lankytoją ir pasiūlė susimokėti LB solidarumo mokesčių.

Ir daugelis lankytojų sustojo prie to staliuko ir susimokėjo. Ir čia laiku prisiminta ir praktiškai spręsta solidarumo mokesčio

PASAKOJA APIE LIETUVIUS, SU KURIAIS
PRALEIDO TREJUS METUS SOVIETŲ
KONCENTRACIJOS STOVYKLOSE

tautas pajuto norą prisidėti prie partizanų judėjimo. Kaip tik tuo metu prie jo prisistatė kažkoks žmogus ir pradėjo kalbinti įsijungti į partizanus. Kad ir labai jaunas būdamas, Vytautas buvo atsargus. Jis patikrino jam prieinamais šaltiniais, kas tai per žmogus, ir sužinojo, kad tai esąs provokatorius, jau ne vieną įklampinęs. Užsidedęs, Vytautas iškasė jo kadais užkastą vokišką Walter revolverį ir septyniais šūviais nudėjo provokatorių. Jam visi siūlė pasakyti, kad jis ji nušovęs apiplėšimo tikslais, tada bausmė būtų buvusi keleri metai. Bet jis atsisakė ir gavo 25 metus, kaip politinis. Jis tada buvo 17 m. ir 6 mėnesių. Jo tragedija buvusi, kad jis norėjo įsijungti į partizanus, kai tas judėjimas jau buvo besibaigęs. Nors yra tikrų žinių, kad mažos partizanų grupės laikėsi miškuose iki 1956, Vytautas karštai sakydavo: netikėkit, jei rusai sako, kad patys lietuviai kovojo su partizanais. Tik reguliarios raudonosios armijos ir NKVD daliniai tegalėjo su jais susidoroti.

Tai, tas jaunas 17 m. vyras visą savo jaunystę praleido stovyklose,

neturėjo jaunystės meilės, draugų. Kartais dalindavomės gyvenimo įspūdžiais: aš sakydavau, kad tokiais ir tokiais metais lankiau aukštesnę mokyklą, o Vytautas atsakydavo, o aš buvau Karagandoj; kai aš sakiau, kad lankiau universitetą — jis sakydavo, o aš buvau tokioj ir tokioj stovykloj ir t.t. Buvo asketas, pripratino save visai mažai val-

Vaikų šventė buvo suorganizuota spalio 28 Venecueloje, prie Caracas miesto, gražioje Mažeikių sodyboje. Nuotraukoje — jaunimas pamaldų metu. Pamokslą sako kun. A. Perkumas.

rinkimas. Nesunku sumokėti, jei yra čia pat žmogus, kuris to mokesčio paprašo ir tuoj kvitą išrašo. Kai reikia siųsti, jau kas kita. Kartais pristiga laiko vokui išrašyti.

Martynas Kleinaitis, dabartinis LB apylinkės pirmininkas, buvęs mokytojas Lietuvoje, parodą rengė tvarkingai ir planingai. Viskas buvo apgalvota, iš anksto pasiręmta ir sumaniai iki galo pravesta. Dėkui jam už tai. Tegu tai būna pavyzdys ir kitiems rengėjams — tvarkingai surengti, visur talkinti, padėti dailininkui ir tuoj pat atsiskaityti, kad paroda būtų užbaigta iki galo.

Ta diena, kai atvykau į Waterburį, jam buvo istorinė. Jis tą dieną išėjo į pensiją. Kai paskambinau telefonu, jis buvo tik grįžęs, grįžęs nebe tas, o pensininkas.

Vieniem tikrai sunki būseną — pensija. Kitiem nebaisu. Realiai ir paprastai sutinka tą dieną, kai pradeda pensininko gyvenimą, stengiasi būti užsiėmę ir naudingi. Kiti džiaugsmingai ir triukšmingai pasirenka pensiją. Dabar tai bus tik jų laisvos dienos!

Spėjau, kad Martynas Kleinaitis buvo kiek sudilgintas visų formalumų, skubos. Apie tai kalbėjo su parodos talkininkais. Juokavo jie, kaip paprastai, su dėjo visokiausius linkėjimus.

Aš jam šilčiau atsidėti tik Lie-

gyti. Turėjo prisijaukinęs katę, kuriai nuo savo skurdaus žuvies davinio visuomet atskirdavo gabalėlį. Ji jo laukė pakeliui į darbovietę.

Vytautas ilgai sėdėjo Vladi-miro kalėjime, mėgino pabėgti ir už tai gavo dar trejus metus priedo. Kalėjime atsisakė vaikščioti į komunistinius subatvakarius, marksizmo pamokas.

Nuo 1944 iki 1954 metų kriminalinius ir politinius nusikaltėlius laikė kartu, kas ne caro laikais nebuvo daroma. Kriminalistai buvo lyg „administracijos prailginta ranka“. Jie buvo didžiausia stovyklų rykštė; užpuldinėjo, plėšė, užmušinėjo. Sykį užpuolė, nužudė ir apiplėšė vieną lietuvių. Lietuviai, kurie gyveno susispietusia bendruomene, susiorganizavo ir naktį užpuolė kriminalistų baraką. Buvęs tai klaiikus kruvinas mūšis su peiliais ir kitais ginklais. Buvę daug aukų. Bet nuo to laiko lietuvių nebeužkabino. Lietuviai taip gynė savo skurdžią nuosavybę ir gyvybę nuo kriminalistų. Gynėsi ir vlasovcai, vakarų ukrainiečiai ir kiti. Vėliau kriminalistus atskyrė nuo politinių kalinių.

Stovyklos vadovybė ir taip skurdžius maisto davinius kaliniams vogė.

Taip pvz. kalinys turėjo gauti 330 gr. cukraus per mėnesį. Administracija cukraus maišus tyčia pastatydavo greta vandens statinių, kad cukrus sudrėktų ir pasidarytų sunkesnis. Žmogaus niekšybei lageriuose nebuvo ribų.

Kalinys turėjęs teisę gauti vieną 5 kg. siuntinį ir dvi po 1 kg. banderoles per metus. Bet ir čia administracija stengėsi kiek galėdama sunkinti kalinių gyvenimą. Siuntinių gavimo taisyklės keisdavo nuolat: tai galima siųsti cigaretes, o tabako negalima; tai atvirksčiai, kai nusiunti cigaretes, pasirodo galima siųsti tabaką, o cigarečių ne, ir t.t. ir t.t. Aš tai labai gerai žinau, nes kai išėjau į laisvę, siųsdavau Vytautui siuntinius. Kai kurie jų grįždavo po penkis kartus ir reikėdavo perpakuoti.

Klaiku pagalvoti, kad esi nuteistas 25 metams, palaidotas gyvas. Bet buvo žmonių, kurie ir tokiomis sąlygomis nenustodavo vilties, tikėjimo, žmoniškumo. Jų elgesys, mano nuomone, yra herojiškumo viršūnė, prilygstanti pirmiesiems krikščionims.

Vienas toks pavyzdys ypatingai įstrigo mano atmintyje.

Buvo mūsų stovykloje lietuvis, jau kiek pagyvenęs, paprastas ūkininkas, vardu, rodos, Slapšinskas, irgi Vytautas.

Nubaustas 25 metams, atkalėjęs 21-rius. Buvo ramaus būdo, dirbo, stovyklos disciplinai nenusikalto. Į stovyklą laiks nuo laiko atvykdavo tam tikros komisijos byloms peržiūrėti vadina-mieji tribunolai. Jie patikrindavo kalinių bylas ir kai kuriuos paleisdavo. Žinoma, reikėjo paduoti malonės prašymą, kuriame buvo toks kablukas: „Mušiosi į krūtinę, gailiuosi, prisipažįstu kaltas, Lietuva turi būti Sovietų Sąjungos dalimi“ ir pan. Vieną kartą į stovyklą atvyko tribunolas, peržiūrėjo Slapšinsko bylą ir iškviatė jį. Tribunolo pirminkas, pulkininkas, ir sako Vytautui S.: „Na, tai galėtume patį ir paleisti. Tik, žinoma, turėsi mums nusilenkti“. Slapšinskas ramiai išklausė ir taip pat ramiai atsakė: „Aš budeliams niekad nesilenkiau ir nenusilenksiu“. Tribunolas buvęs pritrenktas.

O tribunolo sprendimas atleisti kalinį reiškia, kad jis gali eiti kur nori ne po metų, ne po mėnesio ar net savaitės, bet čia pat po valandos-kitos, kai ant jo bylos padėtas užrašas „osvobodit“ — atleisti. Ir vis dėlto man neteko pačiam girdėti, kad lietuviai būtų padavę malonės prašymus.

Visa lietuvių grupė, apie 60 (nukelta į 5 psl.)

PAS WATERBURIO LIETUVIUS

PAULIUS JURKUS

4

Ramiai teka šeštadienio popietė. Pro didelės salės langus plūsta šviesa — rudens saulė. Žmonės ateina tyliai iš rudens gatvių į šias salės „aikšteles“, kurias supa paveikslai. Mato ir čia rudenių, pavasarius, vandenį, prisimintus Lietuvos kampelius, žiemas, pilialknius ir gėles.

Kas juos nuteikia, kad jie taip tyliai vaikščiotų? Žinia, jie skaito mane iš paveikslų, skaito mano mintis ir gamtą. Ir man sėdėti prie stalo — gera. Žiūri į saulę, į paveikslus. Nuostabu, daugybę kartų į juos žiūrėjau, bet jie buvo tada kitoki, nei šian-die. Namie dirbu rūšyje, kur reikia naudotis elektros šviesa. Rodos, kad jau sustygavau, su-
radau tai, ką norėjau pasakyti, bet — išneši į dienos šviesą ir persigąsti. Ne tas, brolau. Pasi-daro ir šalta ir kartais kieta. Tam-su.

Ir tada vėl dirbi, kol vieną kartą esi paveikslu įveiktas. Sustoją, pažiūri. Kažkas rusena. Tegu taip ir būna. Parodoje, kai paveikslus išrikiuoji kaip koki-am paradui, kai jie turi savo draugystę su kitu kaimynu, pamatai visai kitoje šviesoje tą

domiais, vasarvietę primenančiais laiptais.

Ponia pasitinka su bičiulyste, sveikinimais. Tuoj valgiai sukeliauja iš virtuvės ant stalo. Ponas Santvaras tokiom progom turi brangių aukšinių žodžių, žodelių. Moka jis atsipašyti už pasivėlinimą. Ir pietūs jau garuoja. Vaisinamės su didžiu vaisingumu. Kalbame apie dienos įvykius, parodos atidarymą, bendruomenę ir žemaičių dorybes. Prie stalo tiek daug žemaičių, ir Stasys Santvaras porina linksmas istorijas apie žemaičius. Pasakoja lėtai, artistiška.

Persikeliame trumpam ir į saloną su kava ir pyragaičiais. Galėtume čia įsmigti į minkštus fotelius keliom valandom, bet šeimininkas primena, kad — važiuojame. Parodos atidarymas.

Salėje ant scenos padėta gyvų gėlių puokštė. Ji graži, jauki. Ten ir įtaisytas pultas visom kalbom. Poetas Stasys Santvaras iš rašto skaito apie mane. Prisipažinsiu, visada man tokios valandos nejaukios. Net jų bijau. Net baisu, kai kiti rimtai išvedžioja apie tavo darbus. Bet žinau, taip reikia, taip turi būti, tai reikia ir pakęsti.

(Poeto Stasio Santvaro pasisakymą šios parodos proga spausdiname atskirai).

(Bus daugiau)

“LINELIAI” LIKO NEBAIGTI

JAV LB Švietimo Taryba praėjusiais 1973 metais išleido Janinos Narūnės parašytą knygėlę “Lineliai”. Iliustravo Zita Sodeikienė, spausdino saleziečiai Romoje, Italijoje.

Knygelė skirta vaikam. Berniukas Linas klausosi, kaip jo močiutė pasakoja apie linus. Jis ir pamato, kaip tuos linus sėja. Paskui linai išauga, žydi, atsiranda sėklos, linus nurauna ir pradeda ilgas lino “kančias”, kol išaudžia drobę. Ir tada dar nebaigta: drobę dar pakloja lauke, kad išbaltų. Tik paskui, kai siaučia žiema, Linukui mama pasiūya lino marškinėlius.

Lino tema jau etnografinė. Nėra čia linų, kuriuos vaikai galėtų paliesti, pamatyti, kaip jie žydi. Ir lino drobė čia gavo kitą paskirtį — ji taikoma dekoratyviniam papuošimui. Marškininių iš jų nebesiūva, niekas ir tokių nebenešioja.

Tokiose aplinkybėse miesto vaikui pasakoti, kad kažkur Lietuvos kaime auga linai, tikrai sunku. Vaikui viskas jau nesuprantama, kas tie linai, kodėl juos sėja, kaip juos suaudžia į drobę. Kadaiše drobės buvo pilna vaikam, ir jie galėjo tuo domėtis. Dabar jų dėmesys skirtas tik ne drobėi, ne linui.

Autorė vis tiek sumano sudominti dabarties vaiką, pasakoti apie linelius. Ir kaip ji pasakoją?

Linų etnografinėi temai pavaižduoti gali būti įvairių formų. Autorė pasirinko eiliuotinę formą. Tema sunki, apkrauta etnografiškom detalėmis, tai gerai su eiliuoti nėra taip lengva.

Vaikai mėgsta sklandžias, skambias, klasikinės formos eiles, kur išlaikyti visi ritmai, kur labai skambūs rimai, kur parenkami jiems suprantami vaizdai.

Šios knygelės autoriui nėra lengva eiliuoti. Posmeliai padaryti ketureiliai, bet ir čia neišlaikyti. Vienur eilutės ilgos, kitur trumpos. Šiaip posmeliai skamba lyg jie būtų dveiliai. Reikėjo juos taip ir parašyti — dvi ilgesnes eilutes.

Kartais ji nebeišsitenka tose eilutėse. Aprašydama, kaip drobės baltinamos lauke, jau parašo šešias ir daugiau eilučių. Tai sulaužomas sklandumas.

Nukenčia sklandumas, kai vienur laikomasi vienokio, kitur kitokio rimavimo. Sklandumą mažina ir žodžių sutrumpinimai, eilučių peršokimai, mažina ir reti, senoviški žodžiai.

Sunkiau autoriui ir vaizdingus žodžius surinkti. Naudojasi jau kitų surašytais eiptetais apie linelius, baltas drobes, Aprašyti vakarai, kai visa šeima namuose, sutinkama kitų autorių vaikų literatūroje (V. Nem-

nėlio — “Meškiukas Rudnosiu- kas”, S. Neries — “Pasaka”).

Autorė savo knygelę pritaikė tik kaimiečiui, Lietuvoje augančiam vaikui. O tokių čia mūsų tarpe nėra.

Dailininkės darbas

Dail. Zita Sodeikienė padarė daug spalvotų iliustracijų — kiekvienas puslapis turi spalvotą piešinį. Tai gražu ir prabangu.

Bet dailininkė irgi išaugus betų linų kultūros. Todėl nenustabu, kad piešiniuose padarė klaidų. Knygelė skirta etnografinėi temai, tai ir reikėjo tos etnografijos laikytis.

Pavyzdžiui, 7 puslapyje yra piešinys, kuris vaizduoja, kaip vaikas atidaro duris ir bėga laukan. Prie durų yra kilimėlis. Už durų nėra jokios priemenės, priebučio. Čia yra labai klaidin-gai pavaizduota lietuviško namo vidus. Durų tiesiai į lauką nebuvo. Pirmiausia buvo priemenė, o tik paskui laukas. Ir tokio kilimo niekas neklojo prie lauko durų. Ir tokių ornamentuotų gėlių prie durų niekas nelaikė. Dešimtam puslapyje matome mažytį langelį ir didžiulę užuolaidą. Abu dalykai nesuderinami. Tokie maži langeliai buvo kamarelėse, klėtyse, o ne gyvenamuose kambariuose. Tokių didelių užuolaidų kaimo kambariuose nebuvo. Kitur, 22 pusl. piešinys, net langinės iš vidaus sudėtos. Tokio dalyko irgi nebuvo — langinės buvo tik iš lauko.

Dailininkė mėgsta papuošti savo paveikslus lietuviškais ornamentais, bet kai kur ima ir perkrauna. Kodėl tie ornamentai, kur linus bruka ir šukuoja. Jie nepateisinami.

Piešinių stilius neišlaikytas. Vieni labai perkrauti, kiti neišbaigti, vieni realistiniai, kiti — daugiau fantastiniai.

LITERATŪROS VAKARŲ PRASMĖ

Kai 1968 m. New Yorke Pasaulio Lietuvių seimo metu buvo planuojamas literatūros vakaras, net pačių rengėjų tarpe buvo nemaža skepticizmo — ar toks vakaras pavyks, ar jis iš viso reikalingas, kokia jo prasmė?

Tikrovė buvo priešinga visiems skeptikams. Vakaras turėjo didelį pasisekimą. Sutraukė tiek publikos, kad sunkiai tilpo į salę. Vakaras davė ir pajamas, kai kiti seimo parengimai kartais buvo ir nuostolingi.

Zmonės mėgsta tokius literatūros vakarus. Mėgsta paklausti, kaip skaito autorius, kaip in-

terpretuoja kūrinius aktorai. Mėgsta paklausti ir kamerinės muzikos, dainavimo. Visa tai tinka ir sudaro gražią programą, kuri klausytoją praturtina. Žinia, kuris nesidomi kultūros klausimais, nepuoselėja savo lietuviškos kultūros, tam sunku įžiūrėti tokių literatūros vakarų prasmę. Jis nesuvokia, kad tai yra žmogaus dvasinis pasipildymas. Mieliau jis pasipildo kuo kitu, sėdėdamas prie stalo. . . .

Tokie literatūros vakarai turi savo prasmę ir savo vertę. Pirmiausia, klausytojus supažindina su autoriumi. Sunku kartais pamatyti ar susipažinti kokį rašytoją, ypač kai gyvena toliau. Literatūros vakare jis štai ir mato, girdi, kaip skaito, girdi ir dar daugiau — ką jis parašė, kokia jo knyga gaunama dabar nusipirkti. Kam teko girdėti skaitant Joną Aistį, tas dabar gali pasigirti ir kitam pasakyti, kaip jis skaitė, kaip jis laikėsi scenoje, terpretuoja kūrinius aktorai. Mėgsta paklausti ir kamerinės muzikos, dainavimo. Visa tai tinka ir sudaro gražią programą, kuri klausytoją praturtina. Žinia, kuris nesidomi kultūros klausimais, nepuoselėja savo lietuviškos kultūros, tam sunku įžiūrėti tokių literatūros vakarų prasmę. Jis nesuvokia, kad tai yra žmogaus dvasinis pasipildymas. Mieliau jis pasipildo kuo kitu, sėdėdamas prie stalo. . . .

Tokius nuolatinis vakarus organizuoti Rochesterijoje iniciatyvos ėmėsi rašytojas Jurgis Jankus. Jie pasikviečia tik vieną rašytoją ir jam atiduoda visą lai-

pagaliau, kaip jis atrodė. Tokie žodžiai ir pastabos padeda geriau suprasti autoriaus kūrybą, ją tiesiog priartina prie klausytojų, prie skaitytojų.

Zmogus kartais pamato kokią knygą, ar net ją paskaito, bet nežino, kaip atrodė tas autorius. Dabar jis turi progos ji pamatyti, išgirsti ir net pasikalbėti. Turi progos knygą praturtinti autografu. Ir tai didelis daiktas. Kiekvienas autografas yra autoriaus rankos užėjimas ant knygos. Visada ten lieka autorius ir visada liudija save.

Tad noris paraginti lietuviškas kolonijas, Liet. Bendruomenės apylinkes, organizacijas surengti žiemas metu tokius literatūros vakarus. Tai nebus sunku. Reikia tik trupučio pastangų. Pakvieskite vieną ar kelis rašytojus, suplanuokite programą, įtraukite ir jaunimą, kad paskaitytų senų autorių kūrybos. Jau nimui tai bus proga pasirodyti ir išbandyti savo jėgas. Pamatykite, rasite, kur puikiai skaito.

Jei yra galimybės, pakalbėkite apie knygas, apie vieną kurią neseniai pasirodžiusią knygą, ar apie kelias. Pokalbis apie knygas pareklamuos pačią knygą. Zmonės susidomės tokia knyga ir paskui ją nusipirks.

Tokius nuolatinis vakarus organizuoti Rochesterijoje iniciatyvos ėmėsi rašytojas Jurgis Jankus. Jie pasikviečia tik vieną rašytoją ir jam atiduoda visą lai-

LEONARDAS ANDRIEKUS

GIESMĖ

Visą amžių tą giesmę girdžiu —
Ją girdėsiu, kol siela iš kūno išeis.
Jei nutilis, prašinėsiu paukščius,
Kad giedotų ir jie panašiai.

Į tą giesmę sugrįžta visi
Upių, jūrų, salų ir žemynų balsai.
Tu lieki be lietaus debesies,
Kai giesmės visą amžių klausai.

RELIKVIJOS

Ryto spindulį mėgau —
Dievo šypsnio fragmentą.
Kur jūs, vasaros, miegat —
Jūs, relikvijos šventos?

Būtų miela, taip miela
Prie žaizdų jus pridėti
Ir nutildyti gėlą
Fragmentu spindulėtą.

LANGAS

Mano langą užmūrijo
Amžinai žiemos rankos.
Nematysiu, kaip jūroje
Su audrom šėlsta bangos.

Begirdėsiu tik ūžesį,
Kuris akmenis virkdo.
Visos bangos sulūžusios
Atsitrenks man į širdį.

RAŠYTOJAI IR KNYGOS

— **Krikščionis Gyvenime** knygų serijos redakcinė vadovybėn yra naujai pakviestas kun. dr. Juozas Prunskis. Ankstyvesnieji redakcinės vadovybės nariai yra: prel. dr. Vytautas Balčiūnas (Thompson, Conn.), dr. Juozas Girnius (Boston, Mass.), kun. dr. Jonas Gutauskas (Delhi, Ont., Kanada), kun. Stasys Yla (Putnam, Conn.), prof. dr. Antanas Maceina (Muenster, Vokietija), prof. dr. Simas Sužiedėlis (Brockton, Mass.).

— **Vyt. Tamulaičio** pasakojimas apie Petriuką, kuris Vilniaus bokšte iškėlė trispalvę, įdėtas anglišką vaikam skirtą enciklopediją “Childcraft The How and Why”, trečiame tome. Apsakymas iliustruotas spalvotomis dail. Zitės Sodeikienės iliustracijomis.

— **A. Vaičiuliaičio** “Mūsų mažąją seserį” prieš porą metų į nederlandų kalbą išvertė Belgijos gyvenanti Zenta Tenisonaitė-Hellemans. Standart leidykla pranešė vertėjai, kad knyga bus išleista 1974. Dabar knygai piešiamos iliustracijos.

— **Prof. Konstantino Jablonskio** (1892-1960) knyga “Lietuvių kalba ir jos veikėjai” išleista okupuotoj Lietuvoj. Veikalas 424 psl. Paskelbti mirusio autoriaus raštai apie Lietuvos kultūrą ir kai kuriuos veikėjus: Martyną Mažvydą, S. Rapolionį, A. Kulvietį ir kitus. Kartu atspausdinta istoriko dr. J. Jurginio studija apie K. Jablonskio mokslinį palikimą.

— **Vladas Grinaveckis**, okupuotos Lietuvos liuanistas, parašė “Žemaičių tarmių istoriją”. Išleista Vilniuj, 370 psl. Leidiny nagrinėjama žemaičių tarmės ypatybės, fonetiniai dėsniai.

POEMOS NEPREMIJAVO

Lai kraštis “Laisvoji Lietuva” buvo paskelbęs konkursą parašyti poemą apie Simą Kudirką. Viso buvo gauti 5 veikalai.

Įvertinimo komisijon buvo pakviesta: Leonardas Andriekus, Juozas Brazaitis, Pranas Naujokaitis, iš Clevelando Alzona Augustinavičienė ir Laisvosios Lietuvos atstovas Leonas Virbickas.

Komisija posėdžiavo sausio 12 d. 4 v. popiet Darbininko redakcijoje. Pirmininkavo L. Andriekus, sekretoriavo Pr. Naujokaitis. Savo nuomonę raštu buvo atsiuntusi A. Augustinavičienė. Visi vieningai priėjo sprendimo — premijai nerasta tinkamo veikalo. Premija buvo 1000 dol.

ką. Jis skaito, supažindina, ką parašęs, papasakoja, kaip rašo. Tai tikrai puiki ir kitiem pasiūlytina idėja. Pabandykite, pamatysite, kaip ji turės pasisekimą. A.D.

— **Dr. P. Jonikas** rengia savo 1952 išleistas “Lietuvių kalbos istorijos” naują laidą, kuri bus praplėsta ir papildyta naujais tyrinėjimais. Veikalas bus ne tik mokslinis, bet ir populiarus — tinkamas ir platesniems skaitytojų sluoksniams.

— **Dr. Bronius Vaškelis**, Lafayette kolegijos Slavistikos departamento vadovas, gavo savo specialybės darbo vienerių metų atostogas ir ruošia platesnės apimties studiją apie poetą Jurgį Baltrušaitį.

— **Rašytojo Balio Sruogos** knygą “Dievų miškas” — kacetinių atsiminimų, išverstus į lenkų kalbą, išleido Gdynės leidykla. Stutthofo (lenk. Sztutowo) kaimelyje, kur kitados vokiečiai naciai nukankino 85,000 kalinių, dabar įrengtas muziejus. Ten sutelkta visa Stutthofo kacetų liečianti medžiaga. Centriniam stende prie didžiųjų durų padėtas ir šios B. Sruogos knygos lenkiškas vertimas.

— **V. Kavaliūno** premijuoto romano “Kalnų giesmė” pirmoji laida jau išsparduota.

— **Juozas Lingis**, Stockholmo universiteto lektorius, universiteto slavistikos instituto baltų kalbų skyriaus pavestas, švedų kalba paruošė lietuvių literatūros konspekto pirmą dalį, apimančią senąją lietuvių literatūrą iki “Aušros” pasirodymo. Autorius numato paruošti ir likusią lietuvių literatūros istorijos dalį. Studija bus išleista atskiru leidiniu.

— **Gabrieliaus Landsbergio-Žemkalnio** “Raštus” išleido Vilniaus leidykla “Vaga”. Į tomą sudėta visa išlikusioji originalioji Žemkalnio dramaturgija: “Blinda”, “Birutė”, “Jurgis Dumelis”, “Pagavo”, “Tarnaitė pamokė”, “Blavininkų pirmninkas”. (E)

— **V. Mykoliaičio-Putino** eilėraščių rinktinę “Buities valanda”, išverstą į latvių kalbą, išleido “Liesmos” knygų leidykla Rygoj. Poezijos rinktinę sudarė ir vertimo darbus atliko D. Avuotinia ir A. Maldonis. Meninę dalį apipavidalino V. Grantas.

— **Jurgio Baltrušaičio** poezijos knyga “Žemės laiptai. Kalnų takas.” išleista Vilniuj. Iliustravo dail. A. Žvilius. Knygoj atspausdinti ir poeto rusų kalba rašytų eilėraščių vertimai.

— **Ceslovas Grincevičius** ruošia spaudai naują novelių rinkinį — “Vidudienio varpai”.

— **Okupuotos Lietuvos rašytojų draugijai** šiuo metu priklauso 153 rašytojai. Paskutiniu metu priimti šie okupacinių įstai-gų rašytojai pripažinti asmenys: Povilas ir Petras Dirgelos, Stasys Lipskis, Ant. Bieliauskas, Mykolas Karčiauskas, Jurius Kobrinas, Emilija Mikulėnaitė, Dalia Saukaitytė, Romualdas Baltušninkas, Jurgis Buitkus ir Rimantas Šavelis.

— **Rašytojo Jono Biliūno** kūrybos rinktinę “Laimės žibury” į latvių kalbą išvertė H. Galinis. Įvadinį žodį parašė ir paaiškinimus paruošė M. Lukšienė. Išleido “Liesmos” leidykla.

— **Laimutis Švalkus** Anglijoj išleido poezijos rinkinį “Gyvas-tis”. Jis 1968 yra išleides rinkinį “Dienų sūkuriuos”. Poetas laikosi klasikinės eilėdaros.

— **A. Churginas** išvertė iš anglų į lietuvių kalbą W. Šekspyro “Koroliana”. Išleido “Vagos” leidykla Vilniuje. Šis veikalas į lietuvių kalbą išverstas pirmą kartą.

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodynėliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ir nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne, 479 psl., lietais viršeliais. Kaina 8 dol.

DARBININKAS

910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

DRAUGO ROMANO PREMIJĄ LAIMĖJO B. PŪKELEVIČIŪTĖ

Sausio 12, šeštadienį, 3 v. popiet Darbininko redakcijoje posėdžiavo Draugo dienraščio romano jury komisija. Posėdžiui pirmininkavo prof. Juozas Bra-zaitis, sekretoriavo Paulius Jurkus, kiti nariai buvo: Leonardas Andriekus, Nėlė Mazalaitė ir Pranas Naujokaitis.

Romano konkursui buvo atsiųsta 6 romanai. Vienas iš jų buvo dviejų tomų. Komisija su rankraščiais susipažino lapkričio ir gruodžio mėnesiais. Posėdyje ir buvo visi romanai apžvelgti, išnagrinėtos gerosios ir silpnosios pusės.

Ilgiau sustota prie trijų romanų. Vienas iš jų vaizdavo prie aerodromo gyvenančius hipius, kitas pasakojo apie sergantį vaiką ir vargšę našlę Kristaus laikais, trečias apie dvi šeimas, iš Čikagos išvykusias slydinėti į kalnus, ir ten sutiktą turtingą lietuvių statybininką. Tas romanas vadinas “Naujųjų Metų istorija”. Apie jį buvo daugiausia kalbėta.

Romanas atrinktas balsavimo būdu. Visi komisijos nariai pa-

balsavo už “Naujųjų Metų istoriją”. Romanas buvo pasirašytas slapyvardžiu — Sidabras 1973.

Atidarius voką, paaiškėjo, kad romano autorė yra **Birutė Pukelevičiūtė**, žinoma rašytoja, dramaturgė. Anksčiau ji buvo laimėjusi dvi Draugo romano premijas. Ši yra trečioji. Laimėjo premiją ir už Aukštinę žąsį, vaidinimą jaunimui. Praėjusiais metais laimėjo Fraternitas Lithuanica gydytojų korporacijos eilėraščių premiją.

Autorė gyvena Chicagoje, aktyviai dalyvauja literatūriname ir kultūriniame gyvenime. Rudenį pradėjo leisti savo parašytas knygeles vaikam. Jau išėjo trys knygutės. (Knygelių tekstai buvo panaudoti jos pačios išleistose dviejose plokštelėse vaikam Žirginėliuose)

Komisija telefonu pasveikino laureatę, surašė visus reikiamus protokolus.

Ši premija buvo 23-čioji Draugo premija. Knyga persiųsta į Chicago ir tuoj bus išleista. Premijos įteikimas organizuojamas balandžio mėnesį.

Draugo romano jury komisija, posėdžiavusi sausio 12 Darbininko redakcijoje. Iš k. sėdi Tėv. L. Andriekus, OFM, Nėlė Mazalaitė, Juozas Brazaitis, stovi Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis. Nuotr. L. Tamošaitis

KARDINOLO H. MADEIROS VIZITAS

BROCKTON, MASS.

Šv. Kazimiero lietuvių parapija 1973, minėdama deimantinį jubiliejų, suruošė eilę iškilmingų minėjimų — švenčių. Lapkričio 25 buvo sutvirtinimo sakramento priėmimo šventė.

4 val. p. p. erdvi bažnyčia buvo perpildyta. Į ją įžengė parapijos asistentas kun. Juozas Naudžiūnas, vedinas 130 jaunuolių. Berniukai raudonomis, mergaitės baltomis togomis užėmė vietas pirmuose suoluose, paskui juos vietas užėmė sutvirtinimo motinos ir tėvai.

Lydimas klebono kun. Petro Šakalio ir svečių kunigų — prel. V. Balčiūno, P. Bariaus, J. Bernatono, V. Cukuro, Alb. Janiūno, A. Jurgelaičio, J. Klimo, V. Martinkaus, J. Svirskio, Alb. Šeputos, V. Zakaro ir vyskupo sekretoriaus William Helmick, atvyko Bostono vyskupas kardinolas Humberto Madeiros. Parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Gaidelio, jį iškilmingai pasitiko lotyniška giesme.

Kardinolas mišias aukojo koncelebruojant kun. P. Šakaliui ir kun. William Francis. Mišių metu žaviai giedojo choras ir neseniai iš Lenkijos atvykusi solistė, muz. J. Gaideliui palydint vargonais.

Po iškilmingų pamaldų tautiniais drabužiais pasipuošusi Genė Plonytė ir V. Branneris įteikė kardinolui dovaną, iš Lietuvos atvežtą nežinomo menininko medžio drožinį — Rūpiniojėlį. Lietuvių ir anglų kalbomis klebonas išaiškino Rūpintojėlio prasmę.

Kardinolas H. Madeiros dėkojo už dovaną, prisiminė Rūpiniojėlį iš lietuvių kankinių koplyčios Romoje, sakėsi žinąs lietuvių kancias dėl tikėjimo tėvynės ir savo maldoj prisiminsiąs lietuvių ir Lietuvą.

Po kardinolo padėkos parapi-

jos choras su bažnyčioj esančiais lietuviais sugiedojo Lietuvos himną ir Marija, Marija.

Ilgos pamaldos tikinčiųjų neišvargino, nes visur buvo pasigerėtina tvarka. Rūpestingai seselių mokytojų paruošti jaunuoliai pagarbiai priėmė sutvirtinimo ir švenčiausią sakramentus. Tai klebono kun. P. Šakalio neišsenkamos energijos, sumanumo ir pasišventimo dėka.

Po iškilmių kardinolas ilgai šnekėjosi su parapičiais.

-o-

Šv. Kazimiero lietuvių parapija, gerų vadovų ir ryžtingų parapičių darnios veiklos dėka, yra įsirišusi į pirmųjų parapijų tarpą. Per trejetą pastarųjų dešimčių metų ji yra davusi net apie 10 garbingų lietuvių kunigų ir apie 20 seselių vienuolių.

Tikėkim, kad iš lapkričio 25 gavusiųjų sutvirtinimo sakramentą ne vienas šioj bažnyčioj bus aukojęs pirmąsias mišias ir ne viena bus išėjusi į vienuolyną, kada parapija minės pirmojo šimto metų jubiliejų.

E. Ribokienė

PASAKOJA

(atkelta iš 3 psl.)

žmonių, iškilmingai šventė kalėdas ir kitas didžiąsias šventes. Ilgą laiką prieš tai taupė maistą, užtat iškeldavo tikrą „puotą“. Visuomet būdavau lietuvių kviečiamas į tas šventes.

Senesnės kartos lietuviai moka dirbti. Dirba ramiai, nesi-stengdami „perestartats“ — persistengti. Tačiau jauni lietuviai, išaugę sovietinėje tvarkoje, kurios teko matyti stovykloje, jau nebe moka, negali ir nenori dirbti.

-o-

Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja respublikos stovyklos, kurioje buvo pasakotojas, buvęs ir Simas Kudirka.

Ta stovykla yra 500 km. nuo Maskvos, pelkėtos vietos, vėsios vasaros, daugybė uodų. Vietos labai žuvingos, puikios medžioklės, tad Maskvos pareigūnai labai dažnai atvyksta „tarnybos reikalais“ — pamedžioti ir pažuvauti. 1914 metais čia buvus austrų belaisvių stovykla, tad kur tik kastuvus pakelia žemę, randami kaulai, kartais dokumentai, buteliai su rašteliais ir pan. Sargybiniai, it vanagai, seka ir viską tuoj atima.

Maždaug prieš dvejus metus iš Mordovskaja respublikos stovyklos, kur buvęs ir Simas Kudirka, visus perkėlė į Permės sritį.

Kiek žinau, Vytauto tėvas yra žuvęs, o motina 80 metų amžiaus. Su Vytautu paskutinį kartą mačiausi 1964 m. Man išėjus į laisvę ir apsigyvenus Leningrade, susirašinėjau su Vytautu. Iš Sovietijos išvykstant, daviau jo adresą savo draugams Maskvoje. Kiek žinau, Vytautas netu-

Bostono kardinolas H. Madeiros lapkričio 25 lankė Šv. Kazimiero lietuvių parapiją Brocktone ir ten suteikė sutvirtinimą 130 vaikų. Šalia kardinolo — parapijos klebonas kun. P. Šakalys.

1973 METAI TORONTE

Amerikietišku pavyzdžiu norėdami paminėti pereitais metais pasižymėjusius asmenis ar žymesnius įvykius, matom, kad Toronte buvo nemaža iškilnių asmenų, kurie nesiribojo vien savais, asmeniškais reikalais. Kai kurie lietuviškoj kolonijoj pasiekė net visuotinį pripažinimą.

Metus užbaigus Vliko suvažiavimo ženkle, vienu iš svarbiausių dalykų tenka laikyti užbaigtus Lietuvių Namus ir atidarytą Anapilio sodybą.

Jonas Karpis buvo vienas iš darbščiausių Lietuvių Namų kūrėjų ir jų puoselėtojų. Julė Skrebutienė ir Jadvyga Rukšienė

rįs giminių, o kalinys, apie kurį niekas iš laisvės nesiteirauja ir nesirūpina, yra beteisus. Kiekvienas dėmesys iš šalies, užstojimas, siuntiniai bei laiška jau verčia stovyklos administraciją su juo skaitytis. Patariu rašyti Vytautui daugiau laiškų ir juos siųsti apdraustus.

Vytautas, Antano s., BASTIS 618 810 Permskaya obl. Chusovskoi r-n st. Vsesvietskaya uchr. UT — 389/35-3 USSR

Turimomis žiniomis, toje pačioje stovykloje esąs ir Simas Kudirka.

Elta papildomai priduria: Koncentracijos stovyklos kalinys iš užsienio negali gauti jokio siuntinio ar pinigų. Gali gauti tik laiškus, jei stovyklos cenzūra praleis, o jam leidžiama išsiųsti vieną laišką per mėnesį. Geriausia siųsti apdraustu laišku. (Elta)

Red. pastaba: Šiame Eltos atpasakojime atrodo sunkiai įtikimas sovietinėje praktikoje įvykis, kad rusų ir dar buvusį koncentracijos stovykloje, demokratinio sąjūdžio dalyvį, išleistų į užsienį.

daugiausia pasidarbavo organizacinę tų namų ruošoj.

Kun. Petras Ažubalis pasižymėjo Anapilio planavime ir sodybos užbaigime.

Dr. Juozas Kaškelis buvo vienas iš aktyvistų antikomunistinės pasaulio lygoj.

Jonas Simanavičius jau virš 20 metų veda radijo valandėlę.

Geriausieji sportininkai — Violeta Nešukaitytė ir Vincas Paulionis. Violeta plačiai pasižymėjo stalo tenise, o Vincas — slidinėjime.

Mamertas Doliūnas objektyviai aprašė į Europą išvykusių krepšininukų žaidynes.

Antanas Firavičius — našiausias Tautos Fondo lėšų telkėjas.

Tėvas Placidas Barius, OFM, 20 metų buvo Prisikėlimo parapijos klebonu. Prieš išvykdamas, talkinant Jonui Gustainiui ir kitiems, parapijos dvidešimtmečio proga surengė vieną iš šauniasių minėjimų. Tėvų Placidą tenka laikyti vienu iš geriausių čia buvusių pamokslininkų.

Justina Sriubiškienė pasižymėjo kaip iškilni solistė, pasirodžiusi daugelį kartų.

Varpo choras atšventė 20 metų sukaktį ir gavo naują dirigentą — Joną Govėdą.

Petras Misevičius su žmona Aida jau dešimt metų veda Prisikėlimo parapijos knygyną. Naujai pasirodė jaunas muzikas, akompaniatorius Eugenijus Kriščiūnas.

Įsikūrė antroji tautinių šokių grupė — Atžalynas, vadovaujamas R. Sapijonienės.

Darbštus visuomenininkas Stasys Banelis su žmona atšventė aukšnę vedybų sukaktį.

Turim naują Prisikėlimo parapijos kleboną — tėvą Augustiną Simanavičių, OFM.

Paminėtini ir iš torontiečių tarpo iškeliavę dail. Alfonsas Docius ir Prisikėlimo parapijos tarybos pirm. Stasys Vaitiekūnas.

Sporto klubas Vytis atšventė 25 m. sukaktį ir išleido gražų Sigitą Krašausko redaguotą leidinį.

Gražiausią organizaciją ir skoningiausią apipavidalinimą

parodė Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas kun. Broniaus Jurkšo.

Šv. Jono parapijos choras, vadovaujamas Stasio Gailevičiaus, išleido ilgo grojimo plokštelę.

L. Bendruomenės valdyba, pirmininkaujant J. Karpiui, yra daug prisidėjusi prie vieno Toronto parko pavadinimo Lithuania vardu.

Finansiškai pajėgiausias kooperatyvas Parama, 1972 atšventęs 20 metų sukaktį, pereitais metais įsikūrė naujų Lietuvių Namų ne tik patogiose, bet ir puošniose patalpose.

Evangelikų Išganytojo parapija atšventė 10 metų sukaktį, klebonaujant kun. Algiiui Zilinskiui.

N. Pr. Marijos seserys atšventė 25 m. veiklos sukaktį.

S. Pranckūnas

IŠ VISUR

— **Grandis**, Chicagos lietuvių tautinių šokių ansamblis, 1974 sausio 27 Chicagoy, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj vėl rengia stambų veikala—Lietuviškas vestuves. Vadovauja Irena Smieliauskienė, režisuoja Juozas Valentinas. Pastatyme dalyvauja 100 asmenų: chorai, solistai, vaidintojai, tautinių šokių grupė, kanklių orkestras ir kaimo kapela. Organizuoja Religinės Šalpos rėmėjai.

— **Marija Rudienė**, Balso centro valdybos pirmininkė, po perkėlimo centro įstaigos sutvarkymo, talkinant vicepirm. Aldonai Daukienei, peržiūri paramos prašymus iš Lenkijoje gyvenančių lietuvių ir organizuoja siuntinių sudarymą ir išsiuntimą. Į Lenkijos valdžioje esančią teritoriją galima siųsti devėti drabužiai ir avalynė. Siunčiami drabužiai turi būti gerame stovyje ir švarūs. Juos galima įteikti Balso centro įstaigai arba pagal Balso centro nurodymus adresu tiesiog pasiųsti.

— **Groton, Conn.**, miesto burmistrui išrinktas lietuvis William Bartnik, gimęs St. Louis. Jo tėvai buvo gimę Lietuvoje ir šio šimtmečio pradžioje atvykę per Angliją į Ameriką. W. Bartnik kalba ir lietuviškai.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

400 dol. — A. ir dr. M. Žemaičiai, Leonia, N. J., anksč. 3400.
Po 300 dol. — kun. J. Graby, Waterviet, N. Y., anksč. 200, pažad. 1000; E. K. Vainiai, Maspeth, N. Y., anksč. 710.

240 dol. — M. V. Simoraičiai, R. Hill, N. Y., anksč. 530.

Po 150 dol. — Vyt. Veršelis, Kings Park, N. Y., anksč. 110; Romas Kezys, Middle Village, N. Y., anksč. 540.

50 dol. — A. E. Stakniai, Jamaica, N. Y., anksč. 260.

30 dol. — Sofija Rūkštelienė, R. Hill, N. Y., anksč. 50, pažad. 100.

25 dol. — A.L.R.K. Moterų Sąjungos 63 kuopa, Kearny, N. J. 20 dol. — A. K. Jonynai, Rego Park, N. Y., anksč. 502, pažad. 1000.

15 dol. — P. Gagenė, Brooklyn, N. Y., anksč. 25.

Po 10 dol. — A. K. Gruzdziai, New Haven, Conn., anksč. 5., N. N., Kearny, N. J., anksč. 291.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose. Aukos siųsti:

Franciscan Fathers Building Fund 361 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Jonas Grinius — VEIDAI IR PROBLEMOS LIETUVIŲ LITERATŪROJE. I. Redagavo A. Luima, S. J. Roma 1973. Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Spaustuvės išlaidos apmokėtos prof. dr. Kazio Almino, Lietuvių Fondo ir L. K. M. Akademijos lėšomis. XII 408 psl. Didelio formato. Kaina 14 dol.

Tai studijų ir straipsnių rinkinys, suskirstytas į šiuos skyrius: Kristijono Donelaičio sužalotas veidas, Maironio reikšmė lietuvių tautai, Adomo Jakšto ir Balio Sruogos kova, Vinco Krėvės istorinės dramos, Vincas Mykolaitis-Putinas kaip kūrėjas, Juozas Eretas — iniciatyvos ir stiliaus mokytojas, Bernardas Brazdžionis — Dievo ir žmogaus šauklys, Lietuvių literatūra tarp kūjo ir priekalo, Tėviškės miestelis tremtinio žvilgsniu, Posūkis lietuvių dramoje. Šie skyriai suskirstyti į smulkesnius skyrius.

Autoriaus žodžiais tariant, „čia spausdinamos skirtingais metais tremtyje parašytos studijos ir straipsniai turi literatūrinės kritikos ir literatūros istorijos požymių. Tačiau juose vis dėlto vyrauja kritiko žvilgsnis“. Be kitko, autorius pasako: „Šių literatūrinių darbų čia tepsausdinama tik dalis. Jeigu atsirastų mecenatas, kuris išleidimą paremtų, tokių studijų bei straipsnių susidarytų daugiau negu tomas.“

Antanas Maceina — KRIKŠČIONIS PASAULYJE. Pasauliškio vaidmuo išganyimo istorijoje. Išleido Krikščionis Gyvenime 1973. Knygų serija Nr. 10. Įrašus piešė Telesforas Valius. Kie-tais viršeliais. 404 psl. Kaina 7 dol.

Autorius, savo krikščioniškos pasaulėžiūros filosofija plačiai pasižymėjęs dar nepriklausomoj Lietuvoj, kaip ankstesniuose savo raštuose, taip ir šioj knygoj yra krikščioniškai gyvenimiškas. Pats būdamas pasauliškis, knygos pratartyje jis atskleidžia toki savo įsitikinimą:

„Pasauliškio pasiuntinybė yra sakralinė: ji veda mus į pasaulio kaip Viešpaties kūrinio gyvenimą ir čia atskleidžia tikrąją pasauliškio veiklos esmę. Ne veržimasis į bažnytines vietas bei rangus sudaro pasauliškio uždavinį, bet pasilikimas pasaulyje ir šiojo pašventimas, vykdamas jo kasdienoje kūriniskąją būties tiesą, gerį ir grožį, vadinasi, imantis kultūrinės kūrybos visu jos plotu.“

Trys didieji knygos skyriai — Pasauliškio problema, Pasauliškio pasiuntinybė, Pasauliškio veiksmas — apima smulkesnius skyrius bei skyrelius.

THE JUOZAS ŽILEVIČIUS LIBRARY OF LITHUANIAN MUSICOLOGY. Angliškai išvertė prof. Leonardas J. Šimutis, Ph. D. Chicago 1973. Išleidimą finansavo Valdas Adamkus. Iliustruota nuotraukomis. 26 psl.

Tai Lietuvių Muzikologijos Archyvo leidinėlis, apie kurį rašyta Darbininko 8. m. sausio 11 numeryje, muzikos puslapio skyrelyje „Iš muzikų veiklos“.

1974 METŲ KALENDORIUS. Sieninis, kasdien nuplėšiamas. Su kasdieniniais pasi-skaitymais. Lentelė — dviejų spalvų Vytis. Kaina 3.50 dol.

Ottavoje buvo paminėta Vilniaus miesto 650 metų sukaktis. Iš k. poetas Kazys Bradūnas, skaitęs „Pokalbius su karaliumi“, dr. Juozas Gatauskas, dr. Marija Ramūnienė, kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas, prof. dr. Juozas Jakštas, skaitęs paskaitą, ir dr. Algirdas Jurkus.

Per skaitybę — lietuviškai!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

APIE "LIETUVIŠKĄJĄ SKAUTIJĄ"

Norim skaitytojus supažindinti su v.s. Petro Jurgėlos parašytos knygos turiniu. Knyga turėtų netrukus būti išleista. Jos turinys būtų toks: Istorinė apžvalga 1917-1949, Nuopelningumas, Didvyriškumas, Tautos prieauglio ugdymas, Autoriaus žodis, Literatūra ir šaltiniai, Santrumpos, Įvadas.

PIRMOJI DALIS

Istorinė apžvalga 1917-1949

1. Įsikūrimas — tremty, Vilniuje, Kaune. Skautiško sąjūdžio plitimas Lietuvoje.
2. Lietuvos Skautų Asociacija. Lietuvos Skautams Remti Draugija. Laikinis Vyriausias Skautų Štabas. Pirmasis vadų ir vadovų suvažiavimas. Vyriausias Skautų Štabas. Vadų ir vadovų suvažiavimai. Lietuvos Skautų Brolijos statusas (kai kurie straipsniai). Ideologinis lietuvių skautijos pagrindas. LSA sudėtis. Skautavimo dešimtmečio apžvalga. Nauji polėkiai 1930 Vytauto Didžiojo metais.

3. Lietuvos Skautų Sąjunga. Lietuvos Skautų Sąjungos įstatymas. Vyriausias Skautų Štabas 1930-1936 metais. Lietuvos Skautų Sąjungos statusas (kai kurie straipsniai). Lietuvos Skautų Sąjungos Taryba. Lietuvos skautybės 20 metų sukaktis. Sąjungos sudėtis.

4. Skautybės perteikimo veiksniai. Straipsniai apie skautybę plačioje spaudoje (paminėti). Skautinė spauda. Skautinė literatūra. Vadų lavinimas ir rengimas. Skautininkai (sąrašas). Skautininkės. Apdovanotieji garbės ženklais.

5. Lietuvos Skautų Brolija. Vyriausia Vadija. Sudėtis. Tuntai ir vietininkijos. Jaunesnieji skautai ir skautės. Skautai vyčiai. Jūros skautai. Skautai ugniagesiai. Oro skautai. Skautai raitininkai. Nemoksleiviai ir kariai skautai.

6. Lietuvos Skautų Seserija. Įsikūrimas. Sudėtis. Lietuviškosios mergaičių skautybės puoselėjimas. Vyriausio Skautų Štabo skautų skyriaus veikla. Vadovų rengimas. Stovyklavimas. Skautų spauda ir literatūra. Lietuvos Skautų Seserija. Tuntai ir vietininkijos. Skautų veikla ir pasireiškimai. Jūros skautės. Vyresniosios skautės.

7. Lietuvos Skautų Sąjungos rajonai.

8. Bendravimas su užsienio skautija.

9. Lietuviškoji skautybė. Lietuvių skautijos uždaviniai. Lietuviškosios skautybės apraiškos

ir tradicijos. Dorinis auklėjimas. Skautiškas ugdymas stovykloje. Lietuviškosios skautybės nuopelningumas.

10. Akademinė skautija.

11. Lietuvių skautija už laisvosios Lietuvos ribų.

12. Didžiosios stovyklos. Pirmoji Tautinė Stovykla. Sąskrydis Baden-Powellui pagerbti. Antroji Tautinė Stovykla.

13. Lietuvos respublikos žuigimas.

14. Lietuvių Skautų Sąjunga tremtyje. Atsikūrimas ir susiorganizavimas. Sąjungos vadovybė. Pilnutinės skautybės vykdymas. Auklėtojai, vadai ir vadovės (dvasios, vadai ir skautininkų sąrašas). Skautinė literatūra ir spauda. Vadovybės darbai ir žygiai. Lietuvių ir kitatautių skautijos santykiai. Skautų Brolija. Skautų Seserija. Skautijos veikla ir pasireiškimai. Akademinė skautija. Tarptautiniame skautų skyriuje. Lietuviško skautavimo 30 metų sukaktis (III Tautinė Stovykla). Persitvarkymas į Pasaulio Lietuvių Skautų ir Skautų Sąjungą.

ANTROJI DALIS

Tarnavimas Dievui, Tėvynei ir Artimui

1. Ugdant lietuvių tautos krikščioniškumą (vienuoliai ir kunigai).

2. Kovojo dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

3. Pagerbiant motiną ir auklėjant motinas.

4. Padedant artimui varge ir nelaimėje.

5. Išryškinant Lietuvos praeitį (istorikai).

6. Pagerbiant Lietuvos didvyrius ir karžygius.

7. Ugdant gerus tėvyninčius.

8. Ugdant Lietuvos jaunimo idealizmą.

9. Mokslininkai ir auklėjant lietuvių tautą.

10. Ugdant lietuvių tautos meną.

11. Kuriant grožinę ir vaizdingą literatūrą.

12. Ugdant fizinę tautos pajėgumą.

13. Atkuriant tautinės kultūros vertybes.

14. Auklėjant ir parengiant kariuomenę kovai.

15. Suauklinant Lietuvos kraštą.

16. Atgaivinant žirginių sportą.

17. Ugdant Lietuvos jaunimo kovingumą.

18. Kovojo dėl Vilniaus.

19. Lietuvą susiejant su jūra.

20. Kuriant karinį laivyną.

Vilijetės kalėdinės mugės metu. Iš k. į deš.: v. sl. Ž. Jūrienė, kand. A. Klivečienė, s. R. Česnavičienė, v. sk. D. Samušienė, v. sl. G. Šimukonienė, v. sl. D. Birutienė, kand. V. Jankauskienė, v. sk. I. Garunkštienė, v. sk. I. Reventienė, ps. R. Gudaitienė, s. I. Jankauskienė, kand. A. Karmazinienė, v. sl. I. Alksnienė, ps. B. Kidolienė, v. sl. M. Sulaitienė. Sėdi: v. sl. G. Kulpienė ir s. G. Stankūnienė. Nuotr. L. Tamošiūčio

PRIEŠKALĖDINĖ MUGĖ

Naujame New Yorko Kultūros Židinyje gruodžio 13 įvyko N.Y. vyr. skautų židinio Vilijos su-ruošta tautodailės paroda — prieškalėdinė mugė. Nors tą dieną oras ir nebuvo mum palankus, tačiau mugės lankytojų skaičius nustebino ir didžiausius optimistus. Lankytojai pradėjo rinktis dar gerokai prieš vidudienį — mugės atidarymą.

Apatinėj Židinio salėj jau laukė puošni parodos dalis ir prekystaliai. Parodoj matėm išstatytus tikrai įdomius gintaro gaminius, audinius, medžio drožinius, o ypač visus stebino išstatyta "pyrago skulptūra" — grybai, pagaminti iš medauninko ir atvežti iš Lietuvos p. Lukošienės.

Tarp parduodamų dalykų buvo apstu gintaro, audinių, mezginių, šidabro papuošalų, juostų ir įvairiausių medžio dirbinių: masyvios p. Jankausko medžio skulptūros, grakščios p. Kulpačiūšaus koplytėlės ir kryžiai, nuo sienų šelmiškai šaipęsi Meškiukas Rudnosiukas — deginti ir spalvoti B. Kidolienės paveikslai. Ištasas prekystalis buvo nuklotas audiniais — juostomis, takeliais, kaklaraiščiais ir kt., kuriuos pagamino žinoma juostų audėja Milda Kvedarienė. Visokios kitokios gėrybės sunkiai rado vietą ant stalų. Ypač gausi šios parodos puošmena buvo dar dail. V. Igno medžio skulptūros — paukščiai, kuriuose kiekvienas matė dailininko kūrybos stilių. Meniški stalo papuošimai, pagaminti iš džiovintų gėlių ir dirbtinės medžiagos, sukurti ir padaryti Nijolės Valaitienės.

21. Skautiškai pasirengiant tėvynę ginti.

22. Puoselėjant tautos vienybę ir saugumą.

P. S. Trečioji ir ketvirtoji turinio dalys bus kito mėn. Skautų Pastogėje.

Mugės metu vyko ir demonstracijos. Jų metu buvo galima pasimokyti ir susipažinti su visa eile darbų. N. Valaitienė demonstravo gėlių sudėstymą stalo papuošimui, Giedrė Kulpienė rodė šidabro apdirbimą, vietoj sukurdamą ir padarydamą žiedus, Rima Gudaitienė — stiklo apdirbimą vitražiniu metodu (naudojant šviną), Emilija Jurevičiūtė — juostų audimą, Birutė Kidolienė — medžio deginimą, Irena Jankauskienė — šiaudinukų gaminimą. Šiaudinukai turėjo didelį pasisekimą, nes jų mokytis sėdės ir mažai paukštytė, ir močiutės

ATLANTO RAJONO VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Praėjusių metų lapkričio 3 Liet. Laisvės salėj, Elizabeth, N. J., įvyko Atlanto rajono vadovų suvažiavimas.

Seserijos vadovų posėdį atidarė s. I. Jankauskienė, AR vadeivė. Buvo apžvelgta visa eilė praeities klausimų. Sustota prie praėjusios jubiliejinės stovyklos. Mūsų rajonas jį buvo gerai reprezentuotas. Artinasi tarptautinė stovykla, įvyksianti š. m. liepos mėn. Lietuvių reprezentacinei skilčiai vadovaus s. G. Matonienė, jos skiltininkė L. Surdėnaitė. Stovykla įvyks Pensilvanijos valstijoje, netoli Philadelphia miesto.

Susidurta su problema — skautų bendradarbiavimu viešoj spaudoj. Trūksta aprašymų, straipsnių, nuotraukų. Tai labai apsunkina skautų skyrių redaktorių darbą lietuviškuose laikraščiuose. Prašoma, ypač jaunimą, daugiau rašyti.

Numatoma vėl suruošti paukštytėm pavasario šventę Putname, kur, tikimasi, prisidės ir vilkiukai. Taip pat skautų sk. vedėja 1974 pavasarį numato suruošti skautų ir skautų suvažiavimą arba ilgą savaitgalio iškylą.

Vyr. skautų sk. vedėja vietoj suvažiavimo norėtų surengti iškylą su žygiu, maždaug balandžio mėn. Taip pat ruošiamas slidinėjimo iškyla Neringoj, vasario mėnesį.

Sporto šventė numatoma 1974 birželio mėn.

Tautinio lavinimo sk. vedėja pageidauja praveisti rajoninį konkursą — dainų, tautosakos ar tautodailės rinkinių. Socialinis skyrius prašo sesės aukoti šalpos darbui, padedant daugiausia Lietuvoj esančiom sesėm.

Vasaros stovyklos data ir vieta dar nenumatyta. Seserijai vadovauti sutiko ps. R. Petrutienė. Po pietų pertraukos vyko bendras Atlanto rajono Brolijos ir Seserijos posėdis. Pirmininkavo ps. K. Matonis, sekretoriavo ps. B. Kidolienė.

Suvažiavime dalyvavęs LSS-gos pirm. v.s. A. Saulaitis pat-sveikino suvažiavimą ir pasi-

amžiaus ponias, ir net iš vienuolyno atskubėjęs brolis Kazimieras. Visi pagamino meniškų ir patrauklių eglutės ornamentus.

Mugės lankytojai visą lankymo laiką buvo vaišinami kavute ir sausainiais, kuriuos paruošė Ž. Jūrienė. Parodos mugės suruošimu rūpinosi židinietės: I. Alksnienė, D. Birutienė, B. Kidolienė, R. Gudaitienė ir E. Vilgalienė. Jom priklauso kreditas už tokį gausų prekių skaičių ir parodos apipavidalinimą. Ekspонатų pastovus pagamino ir židinietėm padovanojo V. Kidolienė.

Židinietės dėkoja visiems lankytojams ir pirkėjams ir kviečia ir toliau taip gražiai remti jų renginius, kaip iki šiol.

B.K.

TRUMPOS ŽINIOS

Praėjusių metų lapkričio 18 naujose Kultūros Židinio patalpose įvyko pirmoji iškilminga New Yorko skautų sueiga. Pradžioje buvo jaunimo mišios, kurias aukėjo tėvas P. Baltakis, OFM, Liet. Skautų Seserijos dvasios vadas. Sueigos metu, be įprastų raportų ir tuntų įsakymų, buvo ir jaun. skautų žodis, kurio metu pasižadėjo tarnauti Dievui ir Tėvynei šios mažosios sesės: Rasa Alksninytė, Ramunė Jasaitytė, Rama Gvildytė, Laura Gudelytė, Daina Penikaitė, Rima Jasaitytė ir Aukšė Jankauskaitė. Į skautų draugovę perėjo iš paukštyčių šios sesės: Vilija Jūrytė, Lina Alksninytė, Lina Ridikaitė, Viktorija Reventaitė, Rita Dragūnėvičiūtė, Audronė Česnavičiūtė ir Aušra Šidlauskaitė. Jos sudaro naują Voveruskų skiltį. Šioj sueigoj taip pat dalyvavo ir N. Y. skyriaus sesės akademikės.

Brolis Arūnas Gudaitis buvo pristatytas kaip pavyzdgingiausias stovyklautojas praėjusių metų jubiliejinėj stovykloj. Jam įteikta dovanėlė.

Po oficialios dalies sueiga buvo baigta lauzo tipo žaidimais.

-o-

Jau anksčiau buvo spaudoje rašyta apie Worcesterio Maironio Parko gaisrą. Tai ne tik apsunkina Worcesterio brolius ir seses, kurie ten turėjo savo būklą, bet yra ir didelis nuostolis visam Atlanto rajonui, nes ten visuomet vykdavo skautų sporto šventės. Rajonui dabar tenka didelis uždavinys — surasti kitą vietą, kuri tiktų šių metų sporto šventei.

-o-

New Yorko Neringos ir Taurų tuntų tradicinė Kaziuko mugė šiemet įvyks kovo 3 Kultūros Židinio patalpose.

-o-

New Yorko skyriaus sesės akademikės gruodžio 8 turėjo sueigą t.n. M. Matulaitytės namuose. Šia proga atsilankė ir keturios naujos kandidatės. Šiuo metu skyrui pirmininkauja t.n. Aldona Daukantienė.

-o-

Su pirmuoju 1974 metų Skautų Aido numeriu pasikeičia žurnalo redakcija. Iki šiol S.A. redagavo s. Juozas Toliušis. Jam iš vyr. redaktoriaus pareigų pasitraukiant, tą darbą perima v.s. Alė Namikienė (Chicago). Skautų Aidas spausdinamas Chicagoj, v.s. Vl. Vijeikio spaustuvėj.

-o-

Buvusi New Yorko Neringos tunto tuntininkė ps. Aldona Marjonišienė už gražų darbą su tuntu apdovanota Ordinų už Nuopel-nus.

WASHINGTONO SKAUTŲ KŪČIOS

Gruodžio 14 vakarą Washingtono padangėj sužibėjus pirmą žvaigždę, maždaug 70 skautiškos šeimos narių susirinko Riverdale parko būstinėj — į Pušyno draugovės skautų Kūčias.

Uniformuotos skautės bei paukštytės vedė tėvelius prie baltom staltiesėm apdengtų stalų, ant kurių jau laukė Kūčių vakarienė — mamių suneštos silkės, slizikai, žuvis, kisielius ir aguonų pienas.

Salės centre stovėjo lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė, ant sienų kabėjo didžiulės baltos snaigės, o stalus puošė pušies vainikai su žvakėmis.

Šeimoms susėdus, Peteliškių skiltis — J. Sužiedėlytė, D. Penkūnaitė, V. Bačkaitytė ir G. Petrutytė — pradėjo Kūčių vakariene; padėklamavusios Maironio eilėrašty "Dvi žvaigždės" ir įžiebusias po žvakutę, apėjo ir uždegė stalus puošusias žvakes. Tuo metu draugininkė J. Raslavičiūtė sveikino susirinkusią šeimą ir palinkėjo, kad toji liepsna įžiebtų visų skautų širdyse meilę Dievui, Tėvynei ir Artimui. Arvydai Barzdukui sukalbėjus maldą, visi dalinosi paploteliais, linkėdami vieni kitiem laimingų ir džiaugsmingų švenčių.

Po vakarienos sesės pušynietės suvaidino modernų kalėdinį vaidinimą apie Marso ir žemės

vaikų erdvėlaivių susidūrimą. Tarp žemiškos raketos ir Marso skrajojančios lėkštės skautės su antenomis klausėsi žemės vaikų pasakojimų apie jiem negirdėtus dalykus — Kalėdų šventes, eglutę ir mokyklą. Jos negalėjo atsi-tebėti, kaip iš didžiulių raidžių paukštytės sudarė žodžius M-a-r-s-a-s, ž-e-m-ė ir m-e-n-u-i-i-s. Žemės vaikam laimingai sugrįžus namo, skautės ir paukštytės iš po staltiesių traukė sieną — gyvenimo siūlą — ir lygino, kieno ilgesnis. Po to, pagal p. Krivickienės nurodymus, tirpino vašką ir spėjo savo ateitį.

Po kavos su aguonų pyragu užbaigę Kūčių vakariene, skautės ir tėveliai nenoromis skirstėsi namo.

Pušynietės nuoširdžiai dėkojo visom mamytėm už skaniai pagamintus valgius, sesei D. Lukienei už maisto gaminimo vadovavimą, sesei R. Petrutienei už vaidinimo pastatymą ir sesėm J. Vaičiulaitytei ir I. Laučkaitėi už jų įnašą ruošiant skautiškas Kūčias.

Pušyno d-vės sesė

Kartais svarbu pasakyti tinkamą dalyką tinkamoj vietoj, bet daug svarbiau ir sunkiau — nepasakyti netinkamo dalyko gundančiu momentu.

18 Baden-Powell minčių

Vyr. skautų židiny Vilija gruodžio 16 Kultūros Židinyje buvo surengęs rankdarbių parodėlę — kalėdinį apsipirkimą. Nuotraukoje įvairias technikas ir rankdarbius demonstruoja iš k. Giedrė Kulpienė, Rima Gudaitienė, Emilija Jurevičiūtė. Nuotr. L. Tamošiūčio

Philadelphia, Pa.

Kūčios pas skautus

Poetinėmis žodžiais skautai kvietė lietuvių visuomenę į bendras kūčias, kurias jie surengė gruodžio 16 Šv. Andriejaus parapijos salėj.

Kūčios ir toks nuoširdus kvietimas į salę sutraukė nemažą skaičių svečių (apie 150). Jie labai įvairavo: nuo žilagalvio senelio-močiutės iki pirmus žingsnius žengiančio vaikučio.

Viskas buvo parengta labai gražiai ir skoningai. Įvairių rūšių žuvis, silkės, sližikai, aguonienis, kisielius, mišrainės, įvairūs saldumynai, kavutė ir t.t. Ant kiekvienos lėkštės plotkelė. Stalai papuošti eglių šakutėmis o jų vidury — balta žvakė. Tai lyg simboliai: iš dangaus ateinanti šviesa ir skautų meilė gamtai.

Scenų didelė Kalėdų eglutė. Papuošta įvairiausio rašto šiaudinukais.

Prie garbės stalo skautų vadovybė pakvietė parapijos kleboną kun. J. Degutį, kun. K. Sakalauską, buvusį JAV Liet. Bendruomenės centro valdybos pirmininką V. Volertą, dabartinį pirmininką J. Gailą, apylinkės pirmininką J. Luką ir kitus.

Prigėsinus salėj šviesas, skautai, vadovaujami paskautininkės Sūrdėnienės, tyliai pradėjo ka-

lėdinę giesmę "Tyliają naktį". Jos protarpiais skautas Sūrdėnas skaitė iš Evangelijos apie Kristaus gimimą. Giesmės fone keturi skautai su uždegtomis žvakėmis ėjo tarp stalų ir uždegė visas žvakes.

Klebonas kun. J. Degutis apsiėmęs liturginiais drabužiais, lydėdamas asistas, visus stalus pašventino. Kun. K. Sakalauskui sukalbėjus maldą ir tarus trumpą žodį, prasidėjo vaišės.

Išpūdingas buvo plotkelių laužymas. Jaunieji dalyviai skubėjo pas tėvelius, senelius-močiutes, davė savo plotkeles, bučiavosi.

Nors visas buvo paruošta su pasninku, bet svečiai galėjo soti ir gardžiai pasivašinti. Tai, žinoma, didelis šeiminių nuopelnas; jom už tai priklauso nuoširdžiausia padėka.

Meninę programą sudarė dailiojo žodžio pynė. Ji buvo įvairi, netrumpa. Atrodo, kad jai dalyvavo visi skautai. Jų asmeninis pasirengimas buvo nevienodo lygio.

Pirmiausia pasirodė keturi skautai-ės. Kiekvienas paskaitė po trumpą kelėdinio-religinio turinio eilėraštį. Paskui šešios sukalbėjus visu nuoširdumu paskaitė po posmelį kalėdinės poezijos. Po jų keletą eilėraščių skaitė vyresni skautai. Didžiau-

Bendras vaizdas iš Philadelphijos skautų Kūčių gruodžio 16. Nuotr. K. Čikoto

sią programos dalį sudarė ilgo-kas vaizdelis-montažas "Kaziuko sapnas", kurį vaidino net dešimt skautų.

Vaizdelio turinys gražus, bet jis taikytas radijo programai, o ne scenai. Šį kartą bandyta jį vaidinti už uždangos, bet vargu ar tai padėjo, nes uždanga slopino balsą, o dalyvių judesiai per ploną uždangą aiškiai buvo matomi. Manau, būtų buvę geriau įrašyti šį montažą į juostą ir klausytojam perduoti iš juostos su paaiškinimais. Šį kartą vaizdelis klausytojų nepasiekė, ir buvo skriauda tiems, kurie jį vaidino.

Kiek stebino ir tai, kad visi eilėraščių, nors ir trumpiausių, skaitė iš teksto. Juk atmintinai vaikai daug gražiau ir laisviau juos padeklamuoja, o tai pasiekti ne taip sunku.

Programos vykdytojam nuoširdžiai buvo paplota, o jie to tikrai buvo verti.

Programai pasibaigus, skautų vadovybė pakvietė visus dalyvius bendrai pagiedoti kalėdines giesmes. Giedojimui vadovavo Pliuskonienė ir Sūrdėnienė. Akomponavo A. Danta.

Kūčių vakaras paliko malonių išpušdžių. Skautam norėtųsi palinkėti ir ateity šį paprotį puoselėti ir įvairinti, o juk jie labai išradę.

Šiuo tarpu Philadelphijoje veikė dvi skautų-čių draugovės: berniukų Partizano J. Lukšos d-vė, kuriai vadovauja paskautininkis G. Dragūnas, ir mergaičių Žemaitės d-vė, kuriai vadovauja paskautininkė Sūrdėnienė. Abiejose draugovėse yra virš 30 skautų-čių. Tai bene didžiausias lietuviško jaunimo telkinys; prie to tenka dar pridėti, kad ir veikliausias.

Naujųjų Metų sutikimas

Jau lyg tradicija virto, kad Lietuvių Muzikinis Klubas kasmet organizuoja Naujųjų Metų sutikimą. Šiemet jis buvo labai sėkmingas, nes sutraukė, rodos, rekordinį dalyvių skaičių — 250 asmenų.

12 val. Klubo pirmininkas Melnikas pasakė trumpą žodį, o visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Grojo puikus orkestras. Vaišės buvo paruoštos skoningos ir turtingos.

Svečių tarpe buvo matyti daug tokių veidų, kurie labai retai rodosi lietuviškuose parengi-

muose. Tai džiuginas reiškiny. Bet, deja, trūko tų, kuriems, atrodo, reikėjo dalyvauti.

Klubo vadovybei tenka išreikšti padėką už puikų, sklandų ir linksmą Naujųjų Metų sutikimo parengimą ir palinkėti sėkmingos kloties ateity.

Ad.G.

PO CHICAGOS DANGUM

Iš PLI šventės

Suskamba telefonas. Girdžiu Pedagoginio Lituanistikos Instituto direktoriaus Aleksandro Dundulio žodžius. Kviečia atstovauti spaudai absolyntų išleistuvėse gruodžio 8. "Bran-gusis, vos kelios savaitės po trečio širdies priepuolio. Rašymo noras lyg ir išstumtas iš galvos. Bet būsiu ir rašysiu."

Parašė dar ir oficialų laišką. Jau vis tiek būčiau buvęs, nes dukra šį institutą baigia, o sveikatos stovis geresnis.

Direktorius ypatingai rūpestingas. Institutą tvarkyk, išleis-tuves renk, rūpinkis dovanom, absolventus tikrink, kad visus dalykus būtų baigę. Gerai, kad šalia jo idealistė mokytoja S. Petersonienė, mokyt. R. Kinka, mokyt. V. Liulevičius, A. Girvilas, rektorius prof. P. Jonikas, prof. V. Sruogienė, kun. V. Bagdanavičius, kun. J. Prunskis ir k. sielojasi, kad PLI programa būtų išleista ir absolyntai būtų paruošti lietuviškos mokytojų. Per anksti iš gyvųjų tarpo išsi-skyrė instituto įkūrėjas D. Velička. Dabar džiugu, kad jaunoji karta ateina, lietuviško žodžio meilės vedama, tęsti vyresniosios kartos darbo.

Suskambėjo maršo garsai, ir į salę įžygiavo 15 jaunuolių. Kodėl gi tiek mažai berniukų (tik du)? Jei pažūrėsi į ansamblius ar šokių grupes, visur berniukų mažai. Tėvai, nepalikit savo sūnų namie: tegu ir jie žygiuoja kartu su mergaitėmis!

Lektoriai, rėmėjai ir absolyntai gražiai susėdė priekyje. Visiem buvo prisegtos baltos gėlės. Dir. A. Dundulis padarė institutą apžvalgą. Su diplomais absolyntam buvo įteikta J. Karvelio padovanotų knygų bei plokštelių. Absolyntai: Kazė Brazdžionytė, L. Rimkus, N. Spurgytė, D. Šaulys, A. Aukštuolytė, V. Bilaišytė, K. Bukaveckaitė, D. Grauzinytė, L. Jau-niūtė, D. Petersonaitė, D. Petreikytė, I. Seibutytė, I. Stravinskytė ir M. Šerepkaitė.

Prasidėjo sveikinimai. Atsira-ro ir papildomų dovanų. V. Bilaišytė, kaip geriausiai institutą baigusiai, Kultūros Fondo skirtą 500 dol. premiją įteikė LB švie-timo tarybos atstovas mokyt. St. Rudys.

Studentų vardu absolyntus sveikino D. Narutytė, ankstesnių absolyntų vardu — G. Aukštuolis, LB Brighton Parko apyl. pirm. J. Šlajus, jėzuitų provincijolas G. Kijauskas, SJ. Lietuvių tautinis akademis sambūris veik kiekvienais metais institutui skiria dovaną; šiemet K. Kasakaitis čia pat įteikė

1000 dol. čekį. 100 dol. įteikė ateitininkų Kęstučio korporacija. Vasiukevičių šeima ir LTS-gos East Chicagos skyrius įteikė po 100 dol., LB apygardos valdyba — 50 dol., Gage Parko apyl. valdyba — 53.22 dol.

Mokytojas Ig. Serapinas padarė apybraižą, kaip dirba neakivaizdinis PLI, jungiąs visą laisvą pasaulį. Pasidžiaugė, kad jį baigusiuji yra visur. Paminėjo vieną jauną gabią lietuvaite, neseniai atvykusią iš Anglijos, baigusią PLI ir tapusią direkto-riaus padėjėja. Tai Ramutė Drūtytė. Ji baigė ir Illinois universitetą. Dabar sau duoną užsi-dirba mokytojaudama, o laisvu laiku padeda PLI, eina šokti, ir trys sesutės dažnai su daina linksmina visuomenę. Ji gavo dovaną, gražiai padėjo ir pasveikino absolyntus. Lietuvių Fondas jai paskyrė 500 dol. stipendiją dar giliau studijuoti lietuvių kalbą.

Sveikinimus raštu perskaitė mokyt. S. Petersonienė.

Mokyt. R. Kinkai pristačius prof. dr. Pr. Skardžiaus naują knygą "Lietuviški tarptautinių žodžių atitikmenys", direktorius A. Dundulis pareiškė dar turįs didžiulį to paties autoriaus rank-raštį, kurį išleis PLI. Buvo stalias visų PLI leidinių. Svečiai jų išigijo.

Absolyntų vardu žodį tarė ir dėkojo L. Rimkus.

Aštuoni absolyntai po trumpos pertraukos sustojo ratu. Aptemo salė, o prie pianino atėjo K. Brazdžionytė ir atliko M. K. Čiurlionio "Nokturno" pirmą dalį. Grupė absolyntų skaitė lyrikos ištraukų, pritariant muzikai, kurią pritaikė P. Petrutis. Skaitytojai įsijautė į kūrinis. Tik gaila, kad mikrofo-nai buvo už jų, kai kur salėj balsai buvo mažai girdimi. Ek-rane per prožektorių perduoda-mi Čiurlionio ir kiti paveiks-lai buvo blankūs, nieko nebuvo iš Vilniaus vaizdų. Skaidrininkė R. Janulevičiūtė čia turėjo susieiti su kun. A. Keziu ar Mankum, kurie turi labai gražių Vilniaus skaidrių. Šviesų tvarkytojas buvo L. Regis. Garsų efektų pritaikymas buvo malonus. Pabaigai vėl K. Brazdžionytė pianinu paskambino išleistuvių kūri-nių.

Bal. Brazdžionis

— Ieškomas Buinauskas Pet-ras, Petro, gydytojas. Laiškas bu-vo gautas prieš 12 metų iš Kan-kakee 1 U 805 Park Drive. Jis pats arba apie jį žinantieji pra-šomi atsiliepti ir pranešti Darbi-ninko redakcijai.

SVEČIAS IŠ CLEVELANDO

Gruodžio 7 New Yorke lankė-si svečias iš Clevelando, Vyties korporacijos filisteris Algis Rukšėnas. Čia jis buvo pakviestas kaip paskaitininkas atidarant dail. J. Juodžio parodą. Ne vien skautai, bet ir visa lietuviškoji visuomenė puikiai žino, kad brolis Algis yra neseniai pasi-rodžiusios knygos Day of Shame autorius. Pasirodo, kad jis taip pat yra ir puikus kalbėtojas. Jo gerai dokumentuota ir kruopščiai parašyta knyga apie Simo Kudirkos išdavimą rusam turi gerą pasisekimą tiek lietu-vių, tiek kitataučių tarpe; jau parduota virš 14,000 egz. Yra didelės galimybės, kad pagal knygą netolimoj ateity bus su-suktas filmas, greičiausiai doku-mentinis. Šiuo reikalu Algis

turėjo pasitarimą gruodžio 8 su filmų "produceriu" New Yorke.

Algis puikiai pristatė, kaip jis pats pavadino, 1970 m. lapkri-čio dramą, Simo Kudirkos tra-giškai pasibaigusį veržimąsi į laisvę, pavaidindamas Simą lie-tuviškuoju Prometeju. Taip pat pasakojo ir apie spontanišką re-akciją į Kudirkos išdavimą JAV, Kanadoj ir visam pasauly. Pri-važiame pasikalbėjime teko iš-girti apie jo tyrinėjimus rašant knygą, pokalbius su įvairiais pa-reižiniais ir t.t.

Yra malonu visiem skautam, kad savo tarpe turim tokių žmo-nių, kaip Algis Rukšėnas. Atvy-kęs iš Vokietijos į Clevelandą, jis jau 1949 įsijungė į skautišką veiklą (tada ten buvo tik 19 skautų). Dalyvavo visoj eilėj sto-vyklų, vėliau, studijuodamas, į-sijungė į Vyties korporacijos eiles, ėjo įvairias pareigas, da-bar korporacijos išdininkas Cle-velande. 1965 Western Reserve universitete baigė bakalau-ro laipsniu politinius mokslus. 1971 Illinois State universite-te įsigijo magistro laipsnį. Mo-kytojavo, bendradarbiavo vie-tiniuose laikraščiuose ir žur-naluose bei UPI agentūroj. Šiais metais dirba Clevelando miesto administracijoje, ypatingų reikalų vedėjo pareigose.

Belieka tik dar kartą sveikin-ti brolį Algį su jo nuveiktais dar-bais ir palinkėti jam šviesios ateities. Juo gali didžiuotis ne tik Vyties korporacija, bet ir vi-sa Lietuvių Skautų Sąjunga ir visa lietuviškoji visuomenė.

B.K.

ATLANTORAJONO VADOVŲ SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 6 psl.)

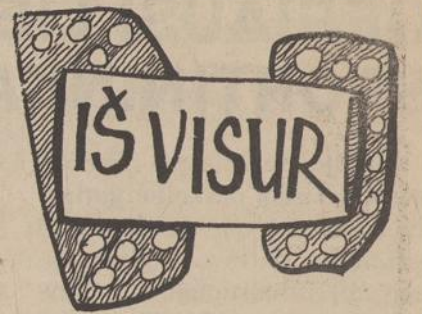
vyklavietės klausimas. Rajono vadas pranešė apie neseniai bu-vusį stovyklavietės komiteto su-važiavimą. Taip pat pranešė, kad Connecticut valstija leidžia kai kuriuos darbus atlikti, kad stovyklavietė būtų tinkama sto-vyklauti. Mokesčių klausimu: vietovės procentaliai sudės rei-kašingą pinigų sumą mokes-čiam.

Kadangi stovyklavietės tema yra beveik neišsiaiškinta, tad nu-tarta apie tolimesnį jos likimą ir darbus jai palikti svarstyti sto-vyklavietės komitetui ir kitam vadovų suvažiavimui.

bk

Prieskalėdinėje mugėje Nijolė Valaitienė demonstruoja kalėdinių puokščių paruošimą. Mu-gę surengė vyr. skaučių židiny Vilija gruodžio 16 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošaitis

— Vyriausias Lietuvos Išlais-vinimo Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiem jį sveikintiems Kalėdų ir Naujų Metų progai.

— Lietuvių diena Mohawk Ski Area, Cornwall, Conn., įvyks vasario 9, šeštadienį. Rengia LB Conn. apygardos jaunimo sekcija. Dėl informacijų kreiptis į D. Grajauskienę, 115 Hilltop Road, Windsor, Conn. Tel. 688-1552.

— Dail. Jadvygos Paukštienės meno paroda rengiama Los An-geles, Calif. Atidarymas vasario 3, šeštadienį, 8 val. vak. Dai-lininkę pristatys rašytoja Alė Rū-ta. Paroda Šv. Kazimiero salėj bus atidaryta ir vasario 3, sek-madienį, nuo 10 val. ryto iki 2 val. popiet. Bus išstatyti vė-liausi dailininkės darbai.

— Rochester, N. Y., mokslei-vių ateitininkų metinės šventės proga sausio 19, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Jurgio parapijos sa-lėj rengiamas vakaras. Mokslei-viai ir studentai suvaidins Ana-tolijaus Kairio dramą "Paliki-mas". Režisuoja Andrius Ciemi-nis. Po vaidinimo pasilinksmini-mas ir šokiai. Sausio 20, sekma-dienį, 11 val. mišios. Po jų pa-rapijos salėj moksleivių įžodis ir stud. Kęstučio Šeštoko paskai-ta.

— Montrealyje ketvirtasis jau-nųjų talentų vakaras įvyks sau-sio 26 Aušros Vartų parapijos salėj.

— JAV LB Švietimo taryba patvirtino ir išsiuntė mokyklom naują lietuvių literatūros progra-mą aukštesniųjų lituanistinių mokyklų V-VIII klasm arba IX-XIII skyriam. Naują programą paruošė komisija, vadovaujama Chicagos aukštesniosios litua-nistinės mokyklos direktoriaus Juozo Masilionio. Kol bus para-šyti nauji vadovėliai, literatū-ros mokytojai prašomi naudotis Chicagos aukšt. lituan. mokyk-los anksčiau išleistais vadovė-liais.

— Montrealyje vyko 81 meti-nis Amerikos psichologų draugi-jos suvažiavimas, sutraukęs dau-giau 16,000 dalyvių. Jame daly-vavo septyni profesoriai-psi-chologai lietuviai. Programoj pranešimus skaitė Liucija Bas-kauskas iš Californijos valstybi-nio universiteto ir Algimantas Shimkūnas iš Missouri universi-teto, o simpoziumą pravedė Ina Užgrieniė iš Clark universiteto (Worcester, Mass.). Tuo pačiu metu vykstančiame psichologų, besidominčių religiniais klau-simais, suvažiavime paskaitą ska-itė Vytautas Bieliauskas iš Xavier universiteto. Dar buvo atvykę Just. Pikūnas iš Detroito ir A. Norvila iš Chicagos.

— Dail. A. Galdiko monogra-fija anglų kalba jau išėjo iš spau-dos. Kietas įrišimas, spalvingas aplankas. Gera reprodukcija. Verta įsigyti ne tik savo biblio-tekai, bet tai gera dovana ir ne-kalbantiems lietuviškai. Kaina su persiuntimu 16 dol. Kreiptis: Sister M. Palmira, Immaculata Conception Convent, Putnam, Conn. 06260.

— Toronto, Ont., Maironio šeštadieninės mokyklos 25 metų jubiliejinis parengimas — šokiai bus sausio 19 Prisikėlimo pa-rapijos salėj.

— Nauji Darbininko skaityto-jai: O. Sabal, Rocky River, Ohio, D. Vaičekauskaitė, Richmond Hill, N. Y., B. Ramanauskienė, Ridgewood, N. Y., A. Žarskuvienė, Woodhaven, N. Y., A. Gre-beniuk, England. Užsakė ki-tiem: M. Bichnevičius, Dor-chester, Mass. — J. Biknaičiui, So. Boston, Mass., P. Karosas, New Britain, Conn., — K. La-vickui, ten pat, V. Jadelis mo-tinai M. Rosentienei, — abi iš Union, N. J. Sveiknam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakyto-jam. Darbininko prenumerata naujumi skaitytojams pirmiem metam tik 7 dol.

GERIAUSI LIETUVOS SPORTININKAI 1973

Vilniuje leidžiamas Sportas sausio 1 laidoj paskelbė geriausių Lietuvos sportininkų 1973 dešimtuką. Balsavo 3891 skaitytojas (1972 balsuotojų buvo žymiai daugiau—5264). Tokie rinkimai laiškais vykdomi jau 18 metų.

Geriausiu Lietuvos sportininku 1973 paskelbtas irkluojuotas Vladas Česiūnas, gavęs 33,103 taškus. Į antrą vietą iškopė savignyso imtynininkas Česlovas Jazerskas su 32,042 tšk.

Tolesnė rikiuotė: 3. krepšininkas Modestas Paulauskas su 29,589 tšk., 4. lengvatletė Nijolė Sabaitė-Razienė su 28,231 tšk., 5. lengvatletė Margarita Treinytė su 27,104 tšk., 6. irkluojuotas Valerijus Trukšinas su 24,402 tšk., 7. stalo tenisininkė Asta Giedraitytė su 19,346 tšk., 8. irkluojuotas Romas Vienožindis su 13,897 tšk., 9. irkluojuota Genovaitė Ramoškienė su 12,467 tšk., 10. irkluojuotas Vytautas Butkus su 9,521 tšk.

Dešimties geriausių tarpe 6 vyrai ir 4 moterys. Pagal sporto šakas, pirmąja irklavimas — 5 atstovai, toliau: lengvoji atletika — 2, imtynės, krepšinis ir stalo tenisas — po 1.

Česiūnas buvęs antruoju 1972 rinkimuose, kai olimpinuose žaidimuose buvo laimėjęs aukso medalį, 1973 pasipuošė pasaulio ir Europos meisterio vardais. Jazerskas taip pat pasaulio meisteris savignyso imtynėse. Paulauskas, geriausias Lietuvos sportininku išrinktas iš viso 7 kartus, liko trečiuoju. Jis Kauno Žalgirio kapitonas — ši komanda SS krepšinio pirmenybių aukščiausio lygo 1973 laimėjo 3 vietą.

Lengvatletės, Razienė ir Treinytė, savo rungtyse 1973 įsiterpė į pirmąjį šešetuką pasaulyje. Razienė 800 m nuotolį 1973 bėgo lėčiau, nei 1972, kai su 1.58,7 spindėjo olimpinuose žaidimuose Muenchene (sidabro medalis). Treinytė į tolį nušoko 6,62 m ir pasaulio studentų pirmenybėse užėmė 2 vietą.

Lentelės antrojo pusėj 4 irkluojuotai, ir jų gretas perkerta Giedraitytė, pasaulio stalo teniso pirmenybių 1973 vicemeisterė (mišrus dvejetas), be to, pirmoji pasaulio studentų pirmenybėse (moterų dvejetas).

Skaitytojai balsavo už 30 kandidatų, kurių nuotraukas ir pasiekimus 1973 Vilniaus Sportas

buvo paskelbęs lapkričio vidury.

-o-

Geriausias iš geriausiųjų Česiūnas Vilniaus sporto bendradarbiui A. Vaupšui taip apibūdina savo džiaugsmingiausią momentą 1973:

“Laimingiausiu žmogum pasijutau, kai po pasaulio pirmenybių Tampere, Suomijoje, nuvažiauvau į kaimą pas tėvus, gerai, be jokių rūpesčių išsimiegojau ir anksty rytą paėmiau į rankas dalgį... Gaivus oras, džiaugsmingi tekančios saulutės spinduliai, su niekuo nesulyginamas nupiautos rasotos žolės aromatas... Atsivėpiau pilna krūtine ir, garbės žodis, pasijutau kaip naujai gimęs. Rodos, nebūta nei sunkių treniruočių, nei nemigo naktų prieš varžybas, nei įkyrių, nuolat persekiojančių minčių: “Kaip pavyks pradėti?”...

Česiūnui dabar 33 metai amžiaus, bet jis dar nemano pasitraukti iš varžybų: “Nebent jeigu jau labai nesiseks, nes bet kaip dirbti nemoku, nenoriu ir sąžinė neleidžia”. Norėtų ir olimpinius žaidimus 1976 Montrealyje nuvažiuoti ir grįžti ne tuščiomis...

O kaip Česiūnas praleidžia laisvalaikį?

“Tai kad nieko tokio ypatingo nėra. Daug laiko atima treniruočių. Kas nuo jų lieka — stengiuos, kad ir kitiems po truputį tektų. 1973 įstojau į Kauno Kūno Kultūros Instituto neakivaizdinį skyrių — tenka prie knygų “prakaituoti”. Šeima — žmona Inga ir sūnus Henrikas — kartais net “maištauti” pradeda: girdi, per tuos sportus tėčio nematome! Ypač sūnus — mokosi gerai, bet mamos visai ne-

Irkluojuotas Vladas Česiūnas — Nr. 1 sportininkas Lietuvoj

nori klausyti, jam, mat, tik tėvas autoritetas...”

Į klausimą, kokie Lietuvos sportininkai jam labiausiai imponuoja, Česiūnas taip atsakė: “Nijolė Razienė ir Rimantas Plungė. Tai ne tik geri kovotojai, bet ir labai geri žmonės, bičiuliai”.

Beje, lengvoji atletika, apie kurios atstovus šiltai atsiliepė Česiūnas. 1973 kandidatų sąrašas, be dviejų išrinktųjų dailiosios lyties atstovių (Razienė, Treinytė), buvo ir keturi vyrai (Bitė, 3000 m su kliūtimis prabėgęs per 8.27.0 — 18 vieta pasaulyje, rutulininkai Plungė ir Skapas, bėgikas Šimonėlis), bet gi ne vienas iš jų nepateko į geriausių Lietuvos sportininkų dešimtuką.

K. Čk.

ROCHESTER, N. Y.

Įdomus pobūvis su rašytoju Aloyzu Baronu

Gruodžio 8 vakarą prof. dr. A. Klimas, pristatydamas svečią rašytoją Aloyzą Baroną gan gausiai susirinkusiai publikai, pasižiūrėjęs reto svečio viešnagė Rochesterio lietuvių tarpe, pažymėjo, kad A. Baronas yra vienas iš produktyviausių lietuvių rašytojų, vienas iš Draugo redaktorių, humoristas ir įdomus publicistas.

Aloyzas Baronas netrupame savo žodyje pasipasakojo ne lengvą kelią į gyvenimą ir rašto žmonių pasaulį. Rašytojo kelią pradėjęs dar piemenaudamas Vabalninko laukuose. Pirmuosius savo eilėraščius siuntęs į tų laikų vaikų laikraštėlį Žvaigždutę. Redaktoriaus S. Tijiūnaičio tie eilėraščiai buvę spausdinami ir giriami, o jų autorius skatinamas toliau rašyti. Vėliau studijos Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultete, tremtis Vokietijoje, gyvenimas Amerikoje ir darbas redakcijoje.

Aloyzas Baronas — viduramžių vyras, gimęs 1917, išleidęs apie 20 romanų ir novelių rinkinių. Yra laimėjęs nemažą premijų. Savo raštuose yra patrauklus realistas, žodingas, pilnas palyginimų ir užuominų, šmaikštus humoristas; taiklūs, neatlaidžiai lietuvių tautos priešam ir išgamom vedamųjų autorius, nevengiąs pasisakyti ir kultūriniais klausimais.

Šiame pobūvy jis paskaitė, gal būtų, vieną iš naujausių savo novelių, kuri padvelkė labai jau kasdienine realybe.

Du naujausi jo romanai — Vėjas lekia lyguma ir Abraomas ir sūnus — čia buvo mielai perkami ir nešami autoriui pasirašyti.

Pobūvis baigtas kavute, rašytojui Aloyzui Baronui vis dar nebaigiant pasirašinėti savo knygų bičiuliam.

Pobūvį surengė vietos Lietuvių Bendruomenės meno pobūviam rengti komisija, kuriai vadovauja rašytojas J. Jankus ir dr. Jonas Dėdinas.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime gruodžio 2 prof. dr. A. Klimas skaitė paskaitą apie lietuvių kariuomenės atsikūrimą, savanorius, partizanų ir Vilniaus 650 metų sukaktį, pabrėždamas šių istorinių įvykių svarbą lietuvių tautos likimnėj kovoj. Minėjimą rengė vietos karių Ramovės skyrius. Minėjimui vadovavo pirm. Aleks. Beresnevičius.

Parapijos perkėlimo reikalai — silpni

Parapijos perkėlimo balsavime iki šiol atsiliepė 280 asmenų; iš jų 167 pasisakė už perkėlimą, 101 prieš ir 12 susilaukė, nepareiškė savo nuomonės. Balsavusieji už perkėlimą pasižadėjo iš viso suaukoti 50,135 dolerių.

Pagal paskutinius Šv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos kartotekos davinius prie parapijos priklauso 510 narių. Gaila, kad tuose daviniuose nepasakytą, nuo kurio amžiaus asmenys yra laikomi tikraisiais parapijos nariais; nėra ir parapičių amžiaus vidurkio. Parapijos perkėlimo balsavime turėjo teisę balsuoti nuo 16 metų amžiaus. Įdomu, kiek balsavo iš sulaukusių 16-20 metų?

230 visiškai neatsiliepė — nedalyvavo balsavime.

Atrodo, kad Šv. Jurgio parapija yra linkusi skilti: vieni už išsikėlimą, o antri, gal būtų, gyveną šios parapijos apylinkė, už pasilikimą senoj vietoj; tik 167 pasiryžtų vis tiek keltis kur toliau į Rochesterio priemiesčius.

Naujos parapijos statybos minimalinis apskaičiavimas yra 400,000 dol. Parapijos tarybos apskaičiavimu, už senąją parapiją reikėtų gauti apie 350,000 dol. Vietos vyskupas nėra priešingas, kad Šv. Jurgio lietuvių parapija keltųsi kur toliau.

Dabartinės parapijos pastatai: 38 metų senumo erdvoka mūrinė bažnyčia, tiek pat metų senumo erdvi mūro klebonija su erdvoku pušų kiemu — sodeliu

BALTIMORĖS ŽINIOS

Sodalietės dėkoja visiems, kurie sausio 11 dalyvavo bingo žaidimuose. Pelnas skiriamas dovanom, kurios bus išdalintos per sodaliečių rengiamą madų parodą spalio mėnesį.

Daina, vyrų choras, pradėjo repeticijas ir rengiasi savo koncertui, kuris bus sekmadienį po Velykų. Prie darbo su entuziazmu grįžo dirigentė Lilė Baker-Bakerskienė. Ji turi ir planų, kaip pajavrinti koncertą. Choro pirmininkas kun. A. Dranginis per lietuvių radio valandėlę kvietė visus, kurie tik migsta dainą ir giesmę, prisijungti prie choro.

Susituokė Raimundas Jančas ir Vita Noreikaitė sausio 12 Šv. Alfonso bažnyčioje. Jų moterystę palaimino kun. Kazimieras Pugevičius. Vestuvių vaišės buvo Lietuvių svetainės antrojo aukšto kambaryje.

Lietuvių melodijos radio valandėlės 26 metų sukaktis paminėta sausio 12. Ta proga surengtas linksmas šokių ir dainų vakaras Lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Žmonių atsilankė daug. Radio valandėlei vadovauja A. Juškus ir K. Laskauskas.

Šv. Vardo draugijos 50 vyrų ir 12 jaunuolių buvo apdovanoti ištikimybės dovanomis sausio 13 per 8:30 v. mišias, kurias aukšto draugijos dvasios vadas kun. A. Dranginis. Dovanas įteikė prel. L. Mendelis.

Sniego balių rengia Šv. Alfonso parapijos organizacijos sausio 20, sekmadienį, 1 val. popiet Šv. Alfonso mokyklos salėje. Šokiam gros orkestras. Veiks loterija. Bilietų galima gauti

tarp klebonijos ir Hudson gatvės, šalia apie 70 metų senumo dviejų aukštų su rūsiu salė — mokykla, užpakalyje beržynėlis, kiemas ir nedidelė mašinom statyti aikštė. Bažnyčios užpakalyje, gatvių kampe — nedidelis buv. vienuolyno namas.

Šv. Jurgio parapijos apylinkė seniai jau yra miesto užplanuota atnaujinti, senus namus nugriauant ar atnaujinant. Bet šiuo metu dėl finansų stokos atnaujinimo darbai yra nutraukti bent 10 metų.

Parapijos finansinė padėtis nėra bloga: savaitinė rinkliava — virš 500 dol., veikia kartą per savaitę bingo žaidimai, visos skolos seniai išmokėtos.

-o-

LRK Susivienijimo skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: pirm. Albinas Apanavičius, vicepirm. Vlada Sabalienė, nariai Ona Apanavičienė ir V. Vitkienė, sekretorius Valerijonas Vitkus. Narių — virš 50, keturi virš 80 metų amžiaus.

PLB VALDYBA

DĖL VASARIO 16 MINĖJIMŲ

PLB valdyba išsiuntinėjo kraštų valdybom bendraraštį, kviesdama iš anksto pasiruošti, kad Vasario 16 minėjimų proga būtų plačiau įeita į vietinę spaudą. Pažadėjo talkinti informacinei medžiagai.

“JAV LB krašto valdyba kasmet paruošia anglų kalba serijas straipsnių ir išsiuntinėja juos padaliniam, kurie pasirūpina patalpinti juos vietinėje spaudoje. Šiais metais PLB valdyba yra paprašiusi šią medžiagą paruošti anksčiau, kad ją galėtų pasinaudoti ir kitų kraštų bendruomenės. Norinčius šios medžiagos

gauti prašome kreiptis į PLB valdybą”.

“Vasario 16-tos proga kraštų valdybas kviečiame susitelkti šiam reikalui kaip galima daugiau lėšų ir dalį jų skirti PLB valdybai, kuri jas panaudos Lietuvos laisvinimo akcijai tuose kraštuose, kuriuose vietos bendruomenės tokio darbo finansuoti nepajėgia. Pavyzdžiu čia gali būti JAV LB krašto valdybos paruošto leidinio “Violations of Human Rights...” vertimas į kitas kalbas”.

Kviečiama taip pat visur sudaryti sąlygas, kad aukotojas savo auką galėtų skirti pagal savo valią pasirinktai institucijai.

TAUTOS FONDUI AUKOJO

A. a. Vaclovo Sidzikausko atminimui pagerbti Tautos Fondo aukojo:

100 dol. — dr. M. ir A. Deveniai.

Po 50 dol. — V. O. Bernier, M.D., Danutė ir Kęstutis Švelniai, Santaros ir Šviesos sambūris.

Po 25 dol. — Zaunių šeima, Vyt. ir Irena Baneliai, Ald. ir Stepas Mackevičiai.

Po 20 dol. — B. Novickis, R. ir B. Vilkai, V. ir A. Kašubai, Irena ir Jonas Vilgaliai, J. ir A. Valukoniai.

Po 15 dol. — M. ir Z. Raulinaičiai, Vida Jurkus.

Po 10 dol. — Liucija ir Ant. Sperauskas, Vincas ir Genovaitė Meilūnai, Elena. Legeckienė, Ž. ir Z. Juriai, dr. D. Jasaitis.

5 dol. — Em. Jurevičiūtė. Viso — 510 dol.

Tautos Fondo valdyba, jungdamasi prie visų lietuvių liudėsio, reiškia gilią užuojautą žmogui Birutei, broliui Pranui ir visiems artimiesiems, o aukojusiems taria lietuvišką acū.

klebonijoje. Kunigai kviečia visus į šį pirmą šių metų parapijos parengimą. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso mokyklos naudai.

50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį sausio 5 paminėjo Petras ir Thelma Jovaišai. Sukaktuvių vaišės surengė jų dukros ir sūnus. Vaišės buvo Lietuvių svetainės klevų kambaryje. Dalyvavo giminės ir draugai. Jonas Obelinis

A. a. Birutės Novickienės atminimui pagerbti Tautos Fondo aukojo:

50 dol. — dr. Mrs. P. J. Bagdanavičius.

30 dol. — Gertrude ir Juozas Valaičiai.

Po 25 dol. — Birutė Sidzikauskienė ir St. Skučienė, Mr. Mrs. F. V. Parravicinni, Ieva Mikolainienė, Zaunių šeima, Liet. Skaucijų Seserija.

Po 20 dol. — Birutė ir Vyt. Kidoliai, Elvira ir Algis Ošlapai, V. Meilūnas, V. Č. Janušai, J. ir A. Snieskai, J. ir I. Vilgaliai, M. ir L. Noreika, L. ir J. Jankauskas.

Po 15 dol. — Waterburio L. Moterų klubas, D.L.K. Birutės New Yorko skyrius, N. Y. vyr. skaucijų židinys Vilija.

Po 10 dol. — Mirga ir Dantonas Šulaičiai, Ant. ir Danutė Bobelis, Aleksandra ir Jonas Pakalkai, A. F. Jasaičiai, Danutė Venclauskaitė, Galia Žilionienė, J. Miklovas, Regina Budrienė, J. Kiznis, D. V. Anonai, Liet. Mot. Federacijos New Yorko skyrius, V. Steponis, V. Ingelevičius, M. ir V. Vygantai, Alb. Ošlapas, A. E. Stakniai.

5 dol. — V. Čižiūnas. Viso — 575 dol.

Tautos Fondo valdyba reiškia gilią užuojautą dukrai Živilei, sūnui Sigitui ir artimiesiems, o aukojusiems nuoširdų acū už solidarumą.

Tautos Fondas
64-14 56th Rd.
Maspeth, N. Y. 11378

SEASON'S GREETINGS TURIN GROTTO RESTAURANT For Your Holiday Dining Pleasure Nice Atmosphere and Music Turkey Dinner LO 7-2135 1221 Chestnut St.	SEASON'S GREETINGS ARAX CARPETS 1552 62nd St. (between 15th and 16th Ave.) Bklyn, N. Y. Tel. 232-6262 We Carry a Large Selection of Broadlooms
CONTRACTOR — INDUSTRIAL CONSTRUCTION Wishing All Our Friends and Customers A Very Prosperous and Happy New Year GHIA CONSTRUCTION CO. 49 Oak Norwood, N. J. (201) 768-4010	SEASON'S GREETINGS DANES AUTO BODY Collision Experts 10 Schuyler Ave. North Arlington, N. J. Call: 201 991-7878
SEASON'S GREETINGS RICHMOND APPLIANCE CENTER 3978 Amboy Road (At Giffords Lane) Staten Island, N. Y. Tel. 356-6978 Famous Brand Names at Famous Prices Easy Credit Terms Staten Island's Only Authorized Hoover Warranty Dealer Quality Repair Work Full Line of RCA Whirlpool Frigidaire Admiral Appliances	SEASON'S GREETINGS CUSTOM WHEEL & TIRES 628 Halstead Ave. Mamaroneck, N. Y. Tel. 914 698-8177 Complete Line of Speed Equipment
SEASON'S GREETINGS SHANNON TRAVEL SERVICE 74-24 37th Ave., Jackson Heights, N. Y. 11372 Tel. 639-0667 639-7530 Call Us For All Your Travel by Land, Sea or Air Expert Personalized Service	SEASON'S GREETINGS THOMAS SMITH ENTERPRISES 24 W. Sanford Blvd. Mt. Vernon, N. Y. 10550 Tel 914-664-9085 Used Cars Specializing in Used Small Cars. We Finance We Guarantee We Service
SEASON'S GREETINGS RYANS RESTAURANT 32-07 34th Ave. Astoria, Queens, N. Y. Bring the Family for Sunday Dinner Call 278-8217	SEASON'S GREETINGS O'REILLY'S STEAK HOUSE 4824 Church Ave. Brooklyn, N. Y. Tel. 693-2838 284-9749 Complete Dinner Menu— Luncheon Dinner Catering Traditional Family Dinner Menu — Luncheon Dinner Catering Traditional Family Dinner Served Every Week end
SEASON'S GREETINGS FONTANA'S BAKERY Hulse Landing Road and South 17th Street Wading River, N.Y. 11792 Tel. 516 929-4616	SEASON'S GREETINGS THE OLD ABBEY 3611 Kingbridge Avenue (Near B'way and 238 St.) Tel. 549-9711 — Come in and Enjoy Good Irish Music and Entertainment in a Pleasant Atmosphere
SEASON'S GREETINGS TED KENNY'S GAS STATION Open 7 Days a Week, General Auto Repairs Road Service Tires Batteries and Accessories 85 North Main Street Freeport, L. I. Call: 516-623-7272	SEASON'S GREETINGS VERRAZANO PIZZERIA 7324 3rd Ave. (cor. 74th St.) Bklyn, N. Y. Tel. 745-4793 Pizza Heroes Cold Drinks Fine Italian Dishes Open 11 AM to 2 AM 7 days a Week Fast Free Delivery

Darbininkui paremti aukojo

Darbininko skaitytojai, prisijusdami savo prenumeras mokestį, kartu prideda auką už kalendorių, inventoriui įsigyti ar šiaip lietuviškai spaudai remti.

Po 17 dol.: V. Lukas, Kew Garden, N.Y., K. G. Ambrozaitis, Chesterton, Ind., 14 dol.: J. Klivecka, Woodhaven, N. Y., po 12 dol.: J. Butkus, Bridgeport, Conn., P. Zemaitis, Plymouth, Mich., 10 dol.: A. Šlepetytė-Janacienė, Yonkers, N. Y., po 7 dol.: V. Lalas, Jackson Hts., N. Y., M. Ercius, Little Neck, N. Y., V. Stringas, Astoria, N. Y., N. Kulbok, Scarsdale, N. Y., A. Zrotas, Kearny, N. J., J. G. Shukys, Chatham, N. J., New Britain, Conn.: J. Beinoris, Wethersfield, Conn.: dr. A. Stankaitis, Du Bois, Pa.: J. P. Baltrus, Boston, Mass.: P. Plikšny, Z. Martinonytė, Willoughby, Ohio; H. Brazaitis, Miami, Fla.: V. Dreseris, po 5 dol.: Hamilton, Canada: St. Samus, Woodhaven, N. Y.; J. Vatsunas, N. Y.; J. Vatsunas, R. Reventas, Bronx, N. Y.: A. Gečys, Great Neck, N. Y.: P. Povilaitis, New Hyde Park, N.Y.: Ch. Bukas, Irvington, N. J.: A. Ciraitis, Rahway, N. J.: K. Šeštoka, Somerville, N. J.: B. Žukas, Waterbury, Conn.: J. Šidlauskas, Arlington, Va.: E. Janauskas, Hollywood Beach, Fla.: E. Morkus, Baltimore, Md.: A. Raguckas, po 4 dol.: Mont-

real, Canada: A. Keslys, Yonkers, N. Y.: V. Staskus, Rochester, N. Y.: V. Zmuidzin, New York, N. J.: J. Binzas, Worcester, Mass.: J. Matušaitis, Chicago, Ill.: P. Gruodis, Hot Springs, Ark.: B. Gudonis, Miami, Fla.: P. Skikunas, po 3 dol.: Woodhaven, N. Y.: A. Buras, Torrington, Conn.: S. Buton, Sharon, Mass.: G. Stuopis, Centerville, Mass.: O. Šlepavičius, Pyk, Pa.: M. Adeliūnas, Chicago, Ill.: J. Šlajus, East Alton, Ill.: P. Stančiūnas, Catonsville, Md.: S. Kligys, Juno, Fla.: Rev. J. Bielskis, Reseda, Ca.: V. Zelenis, Los Angeles, Ca.: B. Grauzinis.

Po 2 dol. Brockton, Mass.: A. Alksninis, V.A. Sužiedėlis, Belmont, Mass.: J. Starinskis, Georgetown, Mass.: A. G. Mikulskis, Cambridge, Mass.: E. Paliulis, Dedham, Mass.: J. Vasys, Hingham, Mass.: K. Barūnas, Philadelphia, Pa.: V. Maruška, P. Mingėla, Pittsburgh, Pa.: J. Tomkevič, L. Budginas, V. M. Twaska, Dallas, Pa.: A. Navickas, Starrucca, Pa.: dr. A. Vileita, Wilkes Barre, Pa.: kun. J. K. Miliauskas, Allentown, Pa.; W. Tragus, Exton, Pa.: C. J. Drazdauskas, Mahanoy City, Pa.: J. Kralick, Pyk, Pa.: A. E. Gražulis, Chester, Pa.: M. Mitulius, Port Allegany, Pa.: kun. B. Liubauskas, Norristown, Pa.; D. Jakas, Chester Pa.: R. Buche-

ne, Scranton, Pa.: A. Dapšis, Hartford, Conn.: D. Kazlauskas, M. Petruskienė, E. Orentas, Waterbury, Conn.: J. Kanapka, J. Zemaitaitis, C. Naura, A. Alubauskas, J. Raugalis, Mrs. Armindas, B. Skizas, M. Stankus, Putnam, Conn.: S.A. Baniumas, Matulaitis, Bristol, Conn.: A. Lukas, Bridgeport, Conn.: kun. F.J. Prancus, Oakville, Conn.: P. Gaizutis, New London, Conn.: A. Miknius, Naugatuck, Conn.: A. Balsys, Thompson, Conn.: A. Naikelienė, Bethlehem, Conn.: Wm. Skeltis, Newington, Conn.: V. Juozokas, Bristol, Conn.: G. Klimas, Vernon, Conn.: V. Kubilius, Wethersfield, Conn.: I. Ruseckienė, New Haven, Conn.: Ch. Krizevicia, New Britain, Conn.: R. Dalangauskas, Stamford, Conn.: V. Stadalniskas, Woodstock, Conn.: K. Baltramiejūnas, Bridgeport, Conn.: J. K. Karys, Baltimore, Md.: kun. G. Matejune, Oxon Hill, Md.: N. Varnas, Silver Spring, Md.: dr. R. Zalubas, Camp Springs, Md.: R. Viliams, Cleveland, Ohio: G. Jušėnas, J. Žaluzolunis, A. Kavaliūnas, E. Aleksa, Lakewood, Ohio: J. Mačiulis, Lynhurst, Ohio: P. Žilinskas, Columbus, Ohio: F. R. Šilbajoris, kun. A. Naujokas, Centerville, Ohio: I. Sator, Arkon, Ohio: M. Palūnas, Chicago, Ill.: J. Janulis, A. Skrupskelis, J. Paškevičius, J. Arlauskas, De Kalb, Ill.: J. Skuodas, Flossmoor, Ill.: E. Grudzinskienė, Hot Springs, Ark.: B.

Adrišūnas, A. Ryliškis, Detroit, Mich.: M. Vitkus, J. Valukonis, A. Kupčinskis, Hudson, N. H.: M. Kasper, J. Palevičius, Nashua, N. H.: M. Savickas, O. Širvydas, F. Valentukevičienė, Bedford, N. H.: K. Daugėla, Falls Church, Va.: A. Barzdukas, Arlington, Va.: A. Vaishvila, Alexandria, Va.: T. Mickus, Providence, R. I.: K. Augaitis, A. Alukonis, kun. J. Maknys, St. Petersburg, Fla.: A. Paleckis, Gulfport, Fla.: A. Jezukaitis, Lake Worth, Fla.: O. Dovydaitis, Winter Park, Fla.: F. Samukėnas, Los Ang., Ca.; P. Malžinskas, L. Rekydas, V. Grasska, W. Raciūnas, J. Stankus, K. Latvėnas, Pittsburgh, Ca.: kun. T. Palis, Omaha, Nebraska: J. Smailys, Redmond, Wash.: J. Kolar, Riverdale, Maryland: J.S. Mikuckis, Wisconsin Dells, Wisc.: V. Balčiūnas, Kennebunkport, Maine: St. Anthony's High School, Lewiston, Me: A. Bikulčius.

Po 1 dol.: Bronx, N. Y.: W.C. Jaskiewicz, Rochester, N. Y.: M. Mickys, J. Zuras, East Meadow, N. Y.: V. Pivoriūnas, Elmont, N. Y.: J. Alekna, Glendale, N. Y.: A. Pumputis, Rego Park, N. Y.: A. Kairys, Richmond Hill: V. Eidevičius, Brooklyn: E. Senkus, St. Willworth, P. Jakaitis, A. Esposito, O. Ginkus, Kearny, N. J.: I. Zujus, A. Pietaris, Linden, N. J.: J. Kurilavičius, Roselle, N. J.: A. Anokens, Ocean, N. J.: K. Matonis, Dunellen, N. J.: J. Pajūnas, Philadelphia, Pa.: V. Gruzdy, Melrose Park, Pa.: P. Mitalas, Chester, Pa.: M. Mitulius, So. Boston, Mass.:

J. Vainius, K. Budreckas (F. Fuksman), G. Klivečka ir J. Antolovic.

Pavasario pirmenybių ratas prasidės tikrai kovo 3, prieš White Plains mūsų aikštę.

Slydinėjimo išvyka

Smagią laiką praleisti, pasižinti su senais ir naujais bičiuliais ir atsikvėpti nuo studijų New Yorko studentų ateitininkų draugovė ruošia slydinėjimo išvyką. Ji bus sausio 25-27 latvių šatelyje — Rotoje, Tannersville, New York.

Šiame gražiam Catskills kalnų kampelyje liepsnojęs židynas pasitiks jūsų kūnus ir sielas, sušalusius nuo kalnų slydinėjimo. Kartu su midumi (palengvinti bičiuliškiems šnekučiavimams) ir su jaunystės dvasia užsimosim dainuoti ir šokti, kol akys, prašydamos poilsio kitos dienos smagiame slydinėjimui, glaudžiai užsimerks.

Rota yra pačiame slydinėjimo kalnų rajone. Pasirinkimas didelis: Belair, Scotch Valley, Hunter, kuris yra vienas iš didžiausių slydinėjimo kalnų rytuose, ir kt. Tie, kurie baiminąs dėl sniego trūkumo, nesibaiminkit, nes kasmet čia iškrinta 50 colių sniego, o jei atrodytų, kad to per mažą, puikūs įrengimai papildoma sniego trūkumą.

Sausio 25 vakarą gimnazistai ir studentai renkasi Rotos paslaugioj pastogę. Neskriausim ir suaugusių slydinėjimo mėgėjų, kurie norėtų prisiglausti. Po saldaus miego ir šiltų pusryčių šiltai apsiėmę vyksim į kalnus slydinėti. Grįžus vakare ant stalių lauks paruošta vakarienė. Kai pasisotinsim, prasidės vakaro programa.

Mokestis vienai dienai — 9 dol. Ši suma apima pusryčius, vakarienę ir nakvynę Rotoje. Nuo penktadienio vakaro iki sekmadienio popietinio išsi-skirstymo mokestis — 16 dol. Atskirai mokama už slidžių išnuomojimą ir slydinėjimo bilietą. Jei bus norinčių pasilikti ir po sekmadienio, bus mielai leidžiama.

Papildomom informacijom kreipkitės į Joną A. Vainių. Tel. (212) 296-8607.

J. Davalga, J. Stanislovaitis, Worcester, Mass.: A.Z. Yakutis, P. Stanelis, Havershill, Mass.: J.R. Yerns, Chicago, Ill.: B. Masiokas, P. Žumbakis, P. Žibūnas, Cicero, Ill.: G. Babrauskas, B. Paliulis, Hartford, Conn.: M. Aleksunas, Waterbury, Conn.: E. Selens, D. Skrebutėnas, Manchester, Conn.: O. Ambrose, Glastonbury, Conn.: J. Buikus, Jackson, Mi.: A. T. Udry, Morgantown, W. Va.: M. Thomas, St. Petersburg, Fla.: V. Ainatoris.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

QUALITY PAINTING & WALLPAPERING
INSIDE PAINTING
ALL WORK GUARANTEED
CALL 549-1915

BARGAIN SERVICED LOTS — MONTREAL
OWN A PIECE OF CANADA, CHOICE FULLY SERVICED LOTS SUITABLE FOR RESIDENTIAL, COMMERCIAL OR INDUSTRIAL USE. 60x90 \$2,800. Also Lots 100x160 OTTAWA \$3,200. Write in English Please to: Canada Wide Realty, 328 Walmer Road Toronto, Ontario Canada

INDUSTRIAL — COMMERCIAL
55 ACRES INDUSTRIAL-COMMERCIAL SITE, SUITABLE FOR ANY TYPE OF INDUSTRY REQUIRING OUTSIDE STORAGE, SEWERS, WATER, ELECTRICITY INCLUDED AT \$5,000. PER ACRE Write in English Please to: Canada Wide Realty, 328 Walmer Road, Toronto, Ontario, Canada.

AEON PAINTING CONTRACTING CORP.
Residential & Commercial, interior & exterior, paperhanging, exterior waterproofing. Financing arranged Free est. 516 938-3500. 24 hr. serv.

LIGHT MOVING & STORAGE
Local and Long Distance & Delivery Service Call: 345-5392 Office or 459-4291 Home Eves.

ENERGY CRISIS HAVE YOUR GARAGED?
TRAVEL VIA AMTRAK
Enjoy your Ski Holiday secure in the comfort of the Four Seasons Lodge. We will meet the train (or bus) and provide you with transportation to and from the slopes. Daily rate \$10.50 incl. breakfast & dinner. Weekend rate \$18.50 MAP Ski Week rates \$46.50 MAP. Large groups welcome. For reservations call or write FOUR SEASONS LODGE BOX 557 MORETOWN, VT. 05660. (802) 496-3656

EXTERMINATOR
N.J. INDOORS, OUTDOORS, FACTORIES, OFFICES, HOMES, PESTS, INSECTS, BUGS, RODENTS, NEWEST EQUIPMENT, QUICK, FAST, ALL WORK GUARANTEED. LICENSED, INSURED, FREE ESTIMATES. CALL ANYTIME (201) 923-9732

GENERAL CONTRACTING FLOOR SCRAPING PAINTING & PLASTERING RENOVATION WORK
CALL: 368-1816 OR 562-5224

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda, šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kl. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountinside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. WHI 95.0U-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dr. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės 21burys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM bangą. Vedėjas Romas Kezya, TW 4-1280 12-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Višėnis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kl. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Štepa. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 161.7 bangą sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 602 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS
PASKOLOS — KELIONĖS
ŪKINIAI PATARIMAI
DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI
TAKSŲ PILDYMAS
NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS
APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc.
86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS
(212) 441-6799

Litas Travel Service,
87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418
VADOVAUJA NOMEDA ALEKSANDRAVICIUS
(212) 846-1650

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
TEL.: 827-1351

SERVICE

DIRECTOR OF LIBRARIES MARQUETTE UNIVERSITY

write:
Albert W. Jache, Dean
Graduate School
Marquette University
Milwaukee, Wisconsin 53233
An Affirmative Action
Equal Opportunity Employer

Auto Mechanics
Mercedes Benz
Our growing MB Franchise needs
Top Mechanics
We pay top dollar
Lower Westchester. Convenient to
all Highways.
Call Sam Verdisco
(914) 664-6000

FACULTY APPOINTMENT IN DEPARTMENT OF PATHOLOGY. Responsibilities: Teaching research and laboratory service in 1700 bed Medical Center. Qualifications: M.D. degree. Board certified or equivalent and demonstrated productivity in academic pathology. Salary: appropriate for qualifications, responsibilities and level of appointment. Excellent fringe benefits. The University of Iowa, Iowa City, Iowa 52242 is an Equal Opportunity Employer. Interested persons are invited to direct inquiries and submit vitae to: Dr. George D. Penick, Professor and Head, Department of Pathology, University of Iowa, Iowa City, Iowa 52242.

SECRETARIES-BI-LINGUAL \$3.75
per Hr. French/English, 1 Needed
Immed. to Work Indefinitely Convenient
D.C. locations, 60 wpm typg., 80 wpm
shhd. required. Call Pat Hamilton at
202 223-4900 or come in EOE TELE
SEC 1725 K St. N. W. Wash., D.C.

BETHEL COLLEGE

120 acre campus, 132 years
old, Co-Ed, Fully Accredited.
11 majors, 19 minors,
many preprofessional
courses, small classes, individual
attention, Christian environment.

Write to President,
Bethel College,
McKenzie, Tennessee 38201
for details.

EYE DOCTOR'S PRESCRIPTIONS FILLED!
EMERGENCY REPAIRS HUNDREDS OF FRAMES TO
CHOOSE FROM FOR EVERY OCCASION GOLFING, BOAT-
ING, DRIVING, EVENING WEAR MANY EYE-
GLASSES MADE IN ONE HOUR. J. E. COLLINS
OPTICIANS 22 BROADWAY PASSAIC, N.J. (201)
778-4662 MON. & FRI. 9-9 TUES. & THURS. 9-6
WED. & SAT. 9-1 P.M.

HARTFORD, CONN.

Kariuomenės atkūrimo minėjimas

Lietuvos kariuomenės atkūrimo 55 metų sukaktį Hartfordo ramovėnai atžymėjo kultūrinio darbo forma.

Buvo surengta dr. Marijos Žukauskienės tapybos darbų paroda (lapkričio 17 ir 18). Ji susilaukė didelio dėmesio, buvo gausiai lankoma. Iš 30 išstatytų darbų trečdalis buvo išpirkta.

Buvę kariai ir skautai organizuoti su vėliavomis dalyvavo pamaldose lietuvių Švč. Trejybės parapijos bažnyčioje (lapkričio 18). Mišias aukojo ir progai pritaikytą gerai parengtą pamokslą pasakė parapijos klebonas kun. Juozas Matutis. Pamaldų metu giedojo tai progai muz. Jurgio Petkaičio "atgaivintas" stiprios sudėties Aido choras. Panis Angelicus solo įspūdingai giedojo Irena Petkaitienė. Po pamokslų, klebonui pakvietus ir stud. Petro Petkaičio trimio garsam aidint, susikaupimo minutė buvo pagerbti mirusieji už Lietuvos laisvę.

Pamaldos buvo baigtos visiems galingai sugiedant Amerikos ir Lietuvos himnus.

Pagrindinė minėjimo dalis vyko Amerikos Lietuvių Piliečių klubo salėj. Čia programai vadovavo ramovėnų pirmininkas Petras Simanauškas.

Pagerbus įnešamas Amerikos ir Lietuvos vėliavas, buvo sugiedoti himnai, trimtis vadovaujant stud. Petkaičiui ir jo mokslo draugui Fred Black. Susikaupimo momentu buvo pagerbti žuvusieji. Prasmingą, šventei pritaikytą invokaciją sukalbėjo kun. V. Bitinas.

Buvo iškviesti Hartforde ir apylinkėj gyvenę savanoriai — Jurgis Dragūnevičius, Matas Palubinskas, Pranas Špakauskas ir Antanas Ramanauskas. Čia programos vadovas pabrėžė, kad savanorių principai pas šiuos vyrus tebėra gyvi ir šiandien, nes jie visur ir visada yra pasirengę prisidėti, kur tik lietuviška veikla jų laukia ar juos kviečia. Jau-nimo atstovai studentai V. Šliogerytė ir J. Stankaitis buvo pakviesti atžymėti juos gėlėmis, o salėj susirinkusieji gausiu ploi-mu išreiškė jiems pagarbą.

Po to vyko jau seniai hartfordiečių laukiamas solistų Irenos Stankūnaitės ir Liudo Stuko koncertas. Pirmoji daly jie atliko lietuvių kompozitorių kūrinis, o antroji — arijas iš įvai-

rių operų. Juos pianinu lydėjo Hartfordo universiteto Hart muzikos kolegijos pianino skyriaus vadovas R. Hanson. Solistai tikrai publiką žavėjo gražiu programos atlikimu; klausytojai gausiu rankų plojimu iš jų išprašė net keleto programų nenumatytų dainų. Studentai V. Šliogerytė ir J. Stankaitis apdovanojo solistus gėlėmis, o besiskirstą klausytojai nesi-gailėjo jiems malonių atsiliepimų ir palankios kritikos.

Po koncerto vyko trumpa kavutė su solistais ir ramovėnų svečiais. Čia, pirmininkui P. Simanauškui vadovaujant, buvo pareikšti sveikinimai. Kalbėjo Amerikos armijos atsargos pulkininkas Antanas Shookus, akt. Vitalis Žukauskas, Waterburio ramovėnų pirm. J. Valkauskas, o ramovėnas Jonas Žilys plačiau nušvietė kario drąsos, ryžto ir pasiaukojimo prasmę kovoj už Lietuvos laisvę.

Reikia džiaugtis, kad Hartfordo ramovėnai savo organizuotą veiklą yra nukreipę į lietuviškos kultūros puoselėjimą ir lietuviybės išlaikymą.

A. St.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

— Madrido tarptautinį turnyrą laimėjo sovietų jaunas did-meistris Anatolius Karpovas, lyg pabrėždamas, kad jis neveltui yra išrinktas geriausiu pasaulio 1973 metų šachmatininku. Madrido turnyre dalyvavo 16 vyrų. Išsiriškai šitaip: Karpov (Sov.) 11 tš., Tukmakov (Sov.) 10 1/2 tš., Furman (Sov.) 10 tš., Hort (Čksl.) 9 1/2 tš., Uhlmann (R. Vok.) 9 1/2, Anderson (Švd.) 9 tš., Portisch (Vng.) 9 tš., Browne (JAV) 8 1/2 tš., Ljubojevič (Jgs.) 8 1/2 tš. ir kiti mažiau.

Čia pateikiame mūsų skaityto-jams vieną Karpovo laimėtų partijų prieš švedą Andersoną su gražia užbaigos auka. Jei dabar juodieji imtų rikį 38...PxB, sektų 39. QN7 ir baltieji įvestų pėstininką į valdoves. Todėl juodieji pasidavė.

QUEEN'S INDIAN DEFENSE

White	Black	White	Black	White	Black
Karpov	Anderson	Karpov	Anderson	Karpov	Anderson
1 P-Q4	N-KB3	14 Q-RB1	N-B2	27 PXP	PXP
2 P-QB4	P-K3	15 QxN	R-K2	28 P-R5	RxR
3 N-KB3	P-QN3	16 KR-Q1	BxN	29 RxR	Q-K4
4 P-KN3	B-N5ch	17 Q-Q3	N-K1	30 QxNP	P-Q5
5 QN-Q2	B-N2	18 BxB	R-B2	31 K-R1	Q-K6
6 B-N2	O-O	19 BxT	R-B3	32 R-B1	P-K4
7 O-O	P-B4	20 B-R6	Q-N1	33 B-Q3	P-R5
8 P-OR3	KBxN	21 O-N3	R-B2	34 PXP	Q-B5
9 BxB	PxP	22 Q-R4	N-B3	35 R-KN1	QxRP
10 B-N4	R-K1	23 O-N5	P-B4	36 P-R6	P-N3
11 B-Q6	N-K3	24 P-B3	P-R4	37 P-R7	K-N2
12 QxP	N-R3	25 P-B3	R-K1	38 BxP	Resigns
13 P-QN4	R-QB1	26 P-QR4			

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Naujųjų Metų sutikime Kultūros Židinyje. Prie stalo sėdi iš d. K. ir E. Miklai, R. ir A. Simučiai, I. Vakselienė, Tėv. P. Baltakis, OFM, Šimaitienės sesuo, Julius Šimaitis, dr. K. Šimaitienė. Nuotr. Lino Vytuvio

Elizabeth, N.J.

Vilniaus sukakties minėjimas

Vietinės LB apylinkės valdyba gruodžio 16 Lietuvos Laisvės salėje suruošė Vilniaus miesto vardo oficialiuose dokumentuose pirmą kartą paminėjimo 650 metų sukaktuvių minėjimą, kurį trumpu žodžiu pradėjo apy-

linkės valdybos pirmininkas Julius Veblaitis. Prieš prasidedant prof. Jono Puzino paskaitai apie Vilniaus įkūrimą, iš magnetofono juostelės pasigirdo jautriai Vokietijos lietuvių jaunimo būrelio Baltija įdainuotos Maironio Senovės dainos garsai, nukėlę klausytojus į poeto graudžiai apdainuotas senosios Lietuvos laikus. Juostelę šiam reikalui pa-

rūpino vietos skautų veikėjas ir tautinės šokių grupės Liepsna šokėjas Arūnas Bitėnas. Vaizdžio, skaidrėmis pailiustruotoj paskaitoj prof. Puzinas paryškino Vilniaus įkūrimo eigą archeologinių ir kitų mokslinių davinų šviesoj. Po paskaitos šeštadieninės mokyklos mokiniai Regina Brazinskaitė, Debbie Didžbalytė, Algis ir Giedrius Ambrozaičiai, Algis Brazinskas ir Algis Alinskas gražia ir aiškia tarsena padeklamavo progai pritaikytų eilėraščių. Minėjimą užbaigė tautinių šokių grupė Liepsna, patraukliai pašokusi tris dar jos niekur nešoktus šokius — blezdinginį jonkelį, vestuvių polką, jurginėlių ir pabaigai malūną. Grupei vadovauja Birutė Vaičiūnaitė, o šokius akordeonu palydėjo Rūta Raudytė ir Vida Kvedaraitė.

Nepabijoję besieriantinės audros minėjime dalyvavo mažiau kaip 100 asmenų, kurių gerą trečdalį sudarė jaunimas. K.J.

Kalendorių 1974 metam galima gauti Darbininko administracijoj: Anglijoje Nidos išleistas, kasdien nuplėšiami lapeliai — kaina 3.50 dol. Gaunamas ir Darbininko išleistas kalendorius, nuplėšiamas kas mėnuo. Kreiptis į Darbininko administraciją.

ŠALTA, tik ne Floridoj. Čia šilta, žmonės saulinas, maudosi. Už labai sumažintą nuomą gausite naujame name viskuo aprūpintą vieno miegamojo butą arti prie Golfo. "Gulf Mist Apts", 535 — 68th Ave. St. Petersburg Beach, Fla. 33706, Tel. 813 360-4118.

Generolui Povilui Plechavičiui

mirus, gilią užuojautą reiškiami žmonai, sūnams ir dukrai ir jų šeimoms, seseriai Elenai Legeckienei ir šeimai, seseriai Balandienei ir šeimai, broliui daktarui Leonardui ir šeimai.

Marta ir Zigmas Strazdai

Gen. Povilui Plechavičiui

mirus, jo seseriai Elenai Legeckienei ir broliui dr. Leonardui gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

N.Y. Lietuvių Gydytojų Draugija

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Algirdą Kačanauską, parapijos choro vadovą, sausio 6 pagerbė choras ir parapijos kunigai. Tai buvo jo gimtadienis. Tuoj po pamaldų žemutinėje parapijos salėje buvo surengtos vaišės. Pagerbimo pobūvį pradėjo klebonas kun. Pr. Raugas, pasveikindamas choro vadovą. Dar sveikino žodžiu Stasys Vaškys, choro pirmininkė Louise Senken ir kiti. Sugiedota ilgiausių metų. A. Kačanauskas nuoširdžiai visiems padėkojo, kad jo neužmiršo ir užpūtė gimtadienio torto žvakutes. Tada visi pasivaišino choristų parengtomis vaišėmis. Pagerbime dalyvavo iš New Jersey prof. Jokūbas Stukas su žmona Loreta. Jis asmeniškai pasveikino ir išreiškė dėkingumą už ilgametį bendradarbiavimą, talkinimą radijo valandai.

Lietuvišką kryžių pagal klebono kun. P. Raugalo nurodymus padarė Vladas Kulpavičius. Kryžius ažuolinis, didelis. Jis bus pastatytas žemutinėje salėje prie sienos, kad lietuviškais ornamentais papuoštų salę. Kryžių numatomas pastatyti nepriklausomybės šventės proga vasario 17.

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 17 bus

Darbininko skaitytojų dauguma jau prisijungė prenumeratą už 1974 metus, bet yra skaitytojų, kurie pereinamais metais paraginti net po 4-5 kartus dar iki šiol neatsilygino už 1973 metus. Labai prašomi atsilyginti, nes pagal pašto reikalavimus laikraštis jiems turi būti sustabdytas. Kad nesusidarytų sunkumų, prašom apmokėti prenumeratą laiku, nes raginant susidaro išlaidos ir laiko gaišinimas. Keičiant adresą, prašom prieš išsiųskiant pranešti naują ir kartu būtinai pridėti senąjį adresą. — Darbininko adm.

Darbininko spaudo kioskas bus pastoviai įkurtas Kultūros Židinyje. Taip pat prieš parengimus ar po bus galima užsimekėti Darbininko prenumeratą čia pat esančiose administracijos patalpose, 341 Highland Blvd. Įėjimas iš kiemo prieš salės duris. Kioskas jau veiks Perkinio vyrų choro koncerto metu ir Vaidžanto klubo rengiamame Kiršos minėjime, kur bus išgity Fautos Kiršos Palikimas su autorius St. Santvaro parašu. Darbininko dalinis spaudo kioskas ir toliau paliekamas Alice's Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. N. Y. Tel. 846-5454.

koncelebracinės mišios. Mišiom vadovaus vysk. V. Brizgys. Mišios bus aukojamos už žuvusius kovūnus dėl Lietuvos laisvės. Mišias užprašė Mečislovas Razgaitis, kuris pats giedos solo mišijų metu. Pamaldų metu kalbės Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, aukojimų metu dramos aktorius Juozas Boley-Bulevičius skaitys maldą. Pamokslą pasakys vysk. V. Brizgys. Šiose pamaldose kviečiame dalyvauti visus, kviečiamos organizacijos su vėliavomis. Po pamaldų parapijos salėje bus priėmimas.

Dosniai aukoja sausio ir vasario mėnesiais visi parapičiai. Aukos skiriamos pastatų apšildymui ir išlaikymui. Tuo reikalu specialiu laišku yra kreiptasi į visus parapičius. Visi prašomi prisidėti.

Anna Yasmontienė, 85 metų amžiaus, mirė sausio 5, palaidota sausio 9. Kun. Pr. Raugas aukojė mišias už jos vėlę, nes jis buvo pažįstamas su ja, su jos sūnumi drauge studijavo. Velionė gyveno 119-20 Hillside Ave., Jamaica.

Julija Terebeizienė, pasižymėjusi veikli parapietė, mirė gruodžio 30. Palaidota sausio 3. Ji savo laiku gražiai darbavosi parapijos draugijoje. Paskutiniu laiku gyveno pas savo dukrą Los Angeles. Palaidoti atvežta čia. Palaidota šalia savo vyro.

Uršulė Mikulskienė, 85 metų amžiaus, mirė sausio 12. Gyveno 201 Etna St., Brooklyn. Ji eilę metų sėkmingai veikė L.K. Moterų Sąjungoje. Ji ilgai sirgo, apie 15 metų buvo rūpestingai prižiūrima dukters Alicijos. Palaidota sausio 16 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios.

"America" žurnalas buvo įsidėjęs Janice Broun parašytą gražų straipsnį apie Lietuvą ir lietuvių skriaudas. Kun. Pr. Raugas parašė padėkos laiškelį autorei. Jis taip pat straipsnio tekstą išsiuntinėjo lietuviškų radijų valandėlių direktoriam bei visuomenininkam. Prašomi ir kiti parašyti autorei padėkos laišku. K.R.

KULTŪROS ŽIDINIO DEDIKACIJOS LEIDINYS

Kultūros Židinio dedikacijos leidiny bus patalpinti pilni aukotojų sąrašai, sugrupuoti pagal aukų dydžio kategorijas. Židinio statybai aukoję iki 100 dolerių, bus pažymėti kaip rėmėjai, nuo 100 iki 500 dol. — fundatoriai, nuo 500 iki 1000 — garbės fundatoriai, nuo 1000 iki 10 tūkstančių — ypatingi garbės fundatoriai ir virš 10 tūkstančių — ypatingi garbės mecenatai. Taip pat bus sąrašas visų, kurių atminčiai įamžinti yra buvę didesnė ar mažesnė sumom aukota.

Aukotojai, kurie norėtų patikrinti arba padidinti savo įnašą, kviečiami skubiai telefonuoti Židiniui 235-5962, arba siųsti aukas Franciscan Fathers, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

Ta pačia proga kviečiame įnešti į statybos fondą pažadėtas aukas.

Sveikinimus Kultūros Židinio dedikacijos leidiniui kviečiami siųsti pavieniai asmenys, šeimos, organizacijos, klubai, ir kitos grupės. Ypač kviečiami lietuviai profesionalai, prekybininkai bei kitataučiai verslininkai, kurie aptarnauja lietuvišką visuomenę. Sveikinimam pailiustruoti prašoma siųsti asmenų, šeimų, organizacijų ir kitų grupių nuotraukas, kuriose atsispindėtų vaizdai iš grupių veiklos, ir prekybininkų biznio pastatų, krautuvų ar šeimų fotografijas.

Sveikinimų kainos ir jų siuntimo adresus yra paskelbti šio laikraščio paskutiniame puslapyje. Pažymėtina, kad visą leidinio medžiagą reikia pristatyti į spaustuvių iki sausio 20 dienos, todėl visi sveikinimų tekstai ir fotografijos turi būti skubiai pristatyti nurodytu adresu.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, Prezident

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5% % • 1 year Term Deposit — 5% %
• Special Notice a/c — 5% • 2 year Term Deposit — 6% %

— All Accounts Compounded Daily —

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą. Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.) New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antrad. ir šeštad. iki 6 val. (Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spaustuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
Kultūros Židinyš235-5962

Brooklyno vyskupui Francis J. Mugavero pasiūlius, Kultūros Židinio dedikacijos dieną, vasario 10, 12 val. bus laikomos koncelebruotos lietuviškos mišios. Mišias koncelebruos vysk. V. Brizgys, prel. J. Balkūnas, pranciškonų provincijolas ir kiti kunigai, dalyvaujant vysk. F. J. Mugavero. Mišių metu giedos sol. Gina Čapkauskienė ir N. Y. Vyrų choras Perkūnas. Organizacijos iš anksto kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis.

Antano Smetonos šimto metų gimimo sukaktis minima gegužės 12 Kultūros Židinyje. Iniciatyvos ėmėsi Liet. Tautinė Sąjunga.

JAV LB krašto valdyba kviečia visų rytinio pakraščio LB apygardų ir šias apygardas sudarančių apylinkių valdybų pirmininkų sritinį suvažiavimą, kuris įvyks sausio 26, šeštadienį, Kultūros Židinyje, Brooklyne.

Liet. Vyrų choro Perkūno koncertas bus šį šeštadienį, sausio 19, Kultūros Židinyje. Koncertas bus palydėtas simfoninio orkestro. Tuo bus atžymėta choro dešimties metų sukaktis.

Vaižganto Kultūros Klubo popietė bus sausio 20, šį sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus pagerbtas prieš 10 metų miręs poetas Fautas Kirša. Apie jį kalbės poetas Stasys Santvaras, eiles skaitys dramos aktorius Henrikas Kačinskas. Bus išstatyta fotografijų iš Fausto Kiršos gyvenimo, portretas, didelės portretinės nuotraukos. Po programos — kavutė. Visi kviečiami, ypačiai kviečiami žarasiečiai, nes iš to krašto buvo poetas ir apie tą kraštą gražiai rašė savo poezijoje. Kviečiami ir visi skautai, nes Faustas Kirša buvo žymus skautų bičiulis, apdovanojtas skautų ordinais.

Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos minėjimas bus sausio 27, sekmadienį, Christ Congregation bažnyčioje, 91 Street ir 85 Ave., Woodhavene. Ekumeninės pamaldos 2 val. Pamaldas praves kun. P. Dagys ir Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Po pamaldų 3 val. akademinė dalis salėje. Paskaitą skaitys Martynas Gelžinis. Minėjimą rengia savanoriai kūrėjai, rėmėdėnai, S. Kudirkos šaulių kuopa ir New Yorko Mažosios Lietuvos Bičiulių draugija. Po programos vaisės. Visi kviečiami atsilankyti.

N. Y. skautų-skaucijų Kaziuko mugė bus kovo 3 Kultūros Židinyje.

Dail. Jurgiui Juodžiui už Kultūros Židiniui padovanotą vertingą paveikslą nuoširdžiai dėkoja K. Židinio vadovybė.

Vilijai, New Yorko vyr. skautų židiniui, už 50 dol. auką Kultūros Židiniui ir lietuviško lino staltiesę vienuolyno valgyklai nuoširdžiai dėkojama.

Lietuvos statuto paroda, ryšium su jo 500 metų sukaktimi, vyksta New Yorko miesto bibliotekoje, 5 Ave. ir 42 St., 2 aukštas, Slavonic Division. Parodą galima aplankyti: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9 v., kitom dienom nuo 9 iki 6 v.v., išskyrus sekmadienius. Apie statutą buvo rašyta Darbininko praeitame numeryje 3 puslapyje. Biblioteka leidžia Staff News. Šių metų 1 numeryje gana plačiai paminėta ši parodėlė ir statuto sukaktis. Paroda tęsis iki vasario 28.

N. Y. studentai ateitininkai rengia slydinėjimo išvyką sausio 25-27, Catskill kalnuose, latvių šatelyje, Rotoje, Tannersville, N. Y. Tame rajone yra Scotch Valley, Hunter, Bellair kalnai ir k. Laukiam jaunimo bei suaugusių slydinėjimo mėgėjų. Informuotis pas Joną Vainių, tel. 296-8607.

Poetas Stasys Santvaras, kuris skaito paskaitą Vaižganto Kultūros Klubo popietėje šį sekmadienį, atvyksta anksčiau, kad galėtų dalyvauti Perkūno choro koncerte, kuris bus šį šeštadienį. Jis sustoja pas savo bičiulį A. Diržį.

Antanas Rugys iš Patersono atvyksta į Perkūno koncertą su pilna mašina svečių. Bilietus iš anksto užsisakė.

Zenonas Jūrys, Perkūno choro pirmininkas, padovanavo choro išleistą plokštelę Labą Rytą Vasario 16 gimnazijos direktoriui Vincui Natkevičiui, kuris praeitą savaitgalį lankėsi New Yorke.

Maironio liuanistinės mokyklos vakaras buvo sausio 13 Kultūros Židinyje. Žmonių buvo atsilankę gana daug, apie 4-5 šimtus. Suvaidinta Snieguolė ir ir septyni nykštukai. Vaidinime dalyvavo apie 70 vaikų. Režisavo Ramutė Česnavičienė, šokių parengė Aldona Rygelytė, dekoracijos padarė Irena Fairbanks. Po vaidinimo žemojoje salėje buvo loterija, vaisės. Plačiau kitame Darbininko numeryje.

Elenos Kepalaitės skulptūrų paroda atidaroma sausio 22 Phoenix Galerijoje, 939 Madison Ave., prie 74 St. Paroda tęsis iki vasario 15. Bus išstatytos jos naujausios aliuminijaus skulptūros, kurios sudarytos daugiausia iš trikampių plokščių.

Lietuvos nepriklausomybės šventė rengiama vasario 17 Kultūros Židinyje. Pasibaigus šventės programai, tuoj bus uždaryta dailės paroda.

Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos valdyba savo posėdyje švenčių proga paskyrė pašalpas: 30 dolerių Vasario 16-tos gimnazijos kalėdinei eglutei per mokytoją F. Škerį, Vokietijoje, ir 25 dol. Lietuvių Šalpos Draugijai, Stutgartė, per jos pirmininką Glemžą (kiti valdybos nariai yra dr. P. Karvelis ir J. Norkaitis).

Į penktąją dailės parodą jau registruojasi dailininkai iš New Yorko ir apylinkės. Paroda rengiama vasario 9-17 Kultūros Židinyje. Ji bus viena dalis Kultūros Židinio dedikacijos iškilnių. Parodos reikalais rašyti N. Y. apygardos LB pirmininkui A. Vakseliui, 84-20 112 Street, Richmond Hill, N. Y., 11418. Tel. (212) 846-3246.

Darbininko redakcijos šventė rengiama vasari o 16 Kultūros Židinyje. Šventėje bus atžymėti metų iškilieji žmonės, padaryta praeitų metų apžvalga. Bus ir meninė programa. Po visų iškilnių — kavutė.

Dr. Anastazija Goeldnerienė išvažiavo 3 mėnesiam į Afriką, aplankys net 15 valstybių sostines. Iš Afrikos vyksta į Atėnus, į Graikiją. Ten išbus dvi dienas. Į New Yorką grįžta kovo 12.

DLK Birutės Draugijos New Yorko skyrius kovo 23-24 Kultūros Židinyje rengia dail. Jono Rūtenio parodą.

Skulptorės Elenos Kepalaitės naujų kūrinių paroda vyksta Phoenix galerijoje Manhattane. Bus išstatytos naujos aliuminijaus skulptūros, kurios daugumoje sudarytos iš trikampių plokščių.

Vincas Natkevičius, Vasario 16 gimnazijos direktorius, su žmona buvo atvykęs į Ameriką. Šį savaitgalį lankėsi New Yorke ir buvo sustojęs pas savo bičiulį Alfonsą Samušį. Apie gimnazijos aktualijas kalbėjo per Laisvės Žiburio radiją, šeštadienį apsilankė Maironio liuanistinė mokykla, sekmadienį dalyvavo tos mokyklos vakare ir per programą tarė žodį, kviesdamas jaunimą leisti į Vasario 16 gimnaziją. Pirmadienį jis su žmona, palydėtas Samušio, lankėsi Darbininko redakcijoje ir apžiūrėjo spaustuvę. Platesnį pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją spausdinsime kitame Darbininko numeryje.

Lietuvių Atletų Klubu filmų vakaras, paveikslų loterija ir jaunimo šokiai įvyks vasario 2, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židinyje. Kviečiamas atsilankyti visas sportuojantis jaunimas pasižiūrėti įdomių filmų iš sporto gyvenimo ir įvairių varžybų New Yorko, Worcesterioje ir kitur. Jaunimo šokių gros "rock" orkestras, o suaugusiems veiks vašių bufetas.

Lito kelionių agentūra šiuo metu yra padariusi sutartį su Zenitru, italų valdžios ir Alitalijos oro linijos remiamu biuru, kuris reprezentuos šventųjų metų (1975) kelionės reikalus į Romą. Kelionių bilietai rytiniam pakraščiu bus rašomi per Lito kelionių agentūrą.

Lietuvos žemėlapių Darbininko redakcijai atsiuntė JAV LB Švietimo Taryba. Žemėlapis naudingas, didelis ir gražus, labai tinka papuošti didelei sienai.

Tėviškės namai — nauja stereo plokštelė, kurioje įrašyti komp. Broniaus Budriūno kūriniai ir kantata. Įdainavo Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero parapijos choras. Kaina 6 dol., persiuntimas 50 c. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

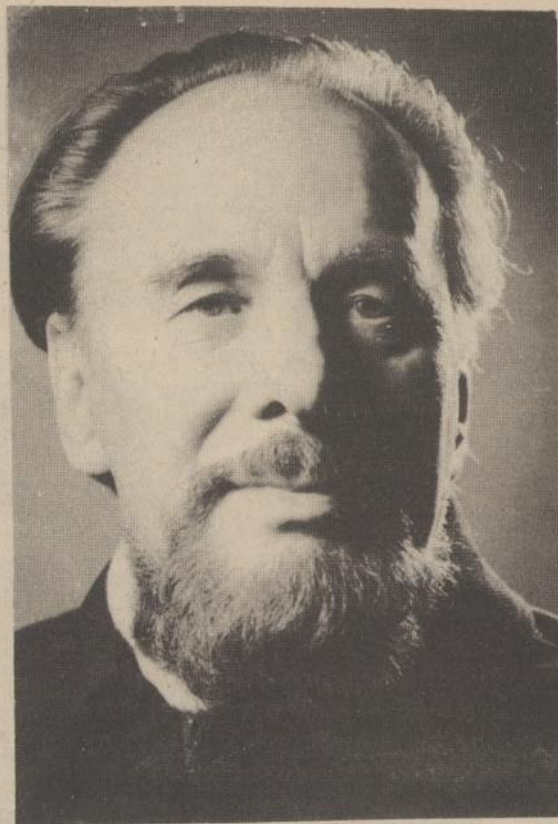
Clevelando vyrų okto nauja stereo plokštelė Nr. 2 gaunama Darbininko administracijoje. Su persiuntimu kaina 6 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207.

PADEKA

Mūsų brangiai Mamytei a.a. Birutei Novickienei mirus, dėkojame artimiesiems, draugams ir pažįstamiems už suteiktą nuoširdumą, užuojautą ir pagalbą, Mamytės atminimą pagerbusiems gėlėmis, užprašiusiems šv. mišias ir aukas Tautos Fondui, Kultūros Židiniui ir Lietuvių Fondui.

Taip pat ačiū už atsilankymą į atsisveikinimą ir palydėjusius į paskutinio poilsio vietą.

Motinos Monikos Grigaitienės ir visų giminių vardu Ačiū. Duktė Živilė ir sūnus Sigitas

Solistas Stasys Citvaras dainuoja Perkūno choro sukaktuviniame koncerte, kuris bus sausio 19 Kultūros Židinyje.

Solistas Stasys Citvaras dainuoja su Perkūno choru

Solistas Stasys Citvaras praeitais metais atliko gražią ir didelę kelionę — su žmona dvarčiais nukeliavo iš New Yorko į Rio de Janeiro. Grįžęs vėl apsigyveno New Yorke ir kaip laikrodininkas dirba vienoje iš didžiųjų Amerikos laikrodžių bendrovių.

Jis turi gražų ir švelnų boso balsą, kaip dainininkas yra dainavęs Rio de Janeiro operoje, Lietuvių operoje Chicagoje. Ilgą laiką jis dainavo kazokų chore, kuris nuolat keliavo koncertuodamas po įvairius pasaulio miestus. Chore dainavo ir solo partijas.

Praeitais metais, mėgdamas dainuoti, įsijungė į vyrų chorą. Lanko repetitijas, dainuoja su choru ir atlieka savo balso solo partijas.

Rudenį jis sėkmingai dainavo su choru Clevelande. Ir šiame sukaktuviniame choro koncerte jis dainuos solo, atliks ištraukas iš įvairių operų. Ištraukos bus palydimos orkestro.

Tai bus pirmas tokio plataus masto koncertas Kultūros Židinyje.

A. a. Birutei Novickienei atminti Antanina ir Adolfas Deikiai Kultūros Židiniui paukojo 20 dol.

L. K. Mokslo Akademijos New Yorko Židinio metinis susirinkimas su vieša prof. dr. Antano Rubšio paskaita — "Lietuviai ir Senasis Testamentas" šaukiamas sausio 27, sekmadienį, 4 val. p. p., Kultūros Židinio apatinėje salėje. Po susirinkimo — kavutė.

Lietuviai, gyveną Amerikoje ir neturį JAV pilietybės, kartu su kitais kitataučiais turi užsiregistruoti sausio mėnesį. Registracijos kortelės asmeniškai gaunamos kiekvienoj pašto įstaigoje, o taip pat imigracijos įstaigoje.

Donatas Šatas iš R. I. specialiai atvyksta į Perkūno choro koncertą, kuris bus šį šeštadienį, sausio 19, Kultūros Židinyje.

Skubiai reikalingas Kultūros Židinio patalpų prižiūrėtojas. Dėl smulkesnių informacijų prašom skambinti Tėv. Pauliui, tel. 235-5962.

Suffolk Northport, L.I., N.Y. Suffolk apskrities Amerikos Lietuvių Piliečių klubo susirinkimas įvyks sausio 27, sekmadienį, 2 val. popiet Vokiečių salėj (Steuben Hall), 6 Brightside Ave., E. Northport, N. Y. 11731 (prie geležinkelio pervažos). Dienotvarkė valdybos rinkimas.

Išnuomojami du kambariai viengungiam, su atskira vonia, 108 St., Richmond Hill, netoli Jamaicos traukinio linijos. Skambinti 846-4838.

Floral Park, Long Island — gražiamame rajone parduodamas — 1-nos šeimos, gerame stovyje moderniškai įrengtas namas — 5 kambariai — 1-mame aukšte ir 2 kamb. 2-ame aukšte (Attic), 2-jų mašinų garažas; sklypas — 60x100. Kaina \$42,900.00. Kreiptis — J. Andrušis, Haven Realty; 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.; tel. VI 7-4477.

Bay Ridge sekcijoje išnuomojami du butai: vienas iš 3 kambarių mėnesiui 130 dol., kitas butas iš 5 kambarių mėnesiui nuoma 180 dol. Kreiptis dienos metu nuo 8 val. iki 12 Mr. L. Gallonti, 375 42nd St., Brooklyn, N. Y.

Cypress Hills apylinkėj išnuomojamas butas iš 4 kambarių. Pageidaujama suaugę žmonės. Butas yra antrame aukšte. Tel. 277-2659.

Ieškoma moteris prižiūrėti ligonę moterį namuose Southampton, Long Island, nuo vasario mėn. Kreiptis į Darbininko administraciją, tel. 827-1351.

KULTŪROS ŽIDINIO DEDIKACIJOS LEIDINYS

Šitokio pavadinimo New Yorko lietuvių istorinis leidinys pasirodys KULTŪROS ŽIDINIO dedikacijos proga, 1974 vasario 10.

Jis bus ne tik Kultūros Židinio istorinis, bet ir viso New Yorko ir jo plačiųjų apylinkių lietuvių informacinis leidinys. Jame kviečiama dalyvauti visos lietuvių organizacijos, bažnyčios, įstaigos, radijo valandos, choral, tautinių šokių grupės, sporto klubai, gydytojų kabinetai, prekybų bei įmonių ir visokios kitos institucijos ir visi pavieniai lietuviai su savo sveikinimais, skelbimais bei foto nuotraukom.

KAINOS: puslapis — 75 dol.; pusė puslapio — 40 dol.; ketvirtis puslapio — 30 dol. (mažesnę auką prisiuntę įrašomi rėmėjais) Aukos atskaitomos nuo takso

Sveikinimus, skelbimus prašoma prisiųsti iki sausio 20 d. šiuo adresu: Aloyzas Balsys 525 West End Ave. New York, N. Y. 10024. Tel.: 874-1538

Jūsų patogumui prašome pasinaudoti čia paruošta atkarpa.

Su dėkingumu laukiame visų!

Leidinio Komitetas

Vardas ir pavardė

Adresas:

Sveikinimo-skelbimo dydis:

☐ puslapis (75.00); ☐ ½ pusl. (40.00); ☐ ¼ pusl. (30.00);

Siunčiu dol. čekj. (Pasižadu dol. sumokėti vėliau.) (čekj rašyti: Lith. Franciscan Fathers' Building Fund.) siųsti: A. Balsys 525 West End Ave., New York, N. Y. 10024

Sveikinimo-skelbimo tekstas:

Vaižganto Kultūros Klubo popietė

šį sekmadienį, sausio 20, 4 v. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje

Bus pagerbtas prieš dešimtį metų miręs poetas

FAUSTAS KIRŠA

Paskaitą apie jį skaito STASYS SANTVARAS

Jo eilėraščius deklamuoja HENRIKAS KAČINSKAS

Po visos programos — kavutė

Visi kviečiami atsilankyti